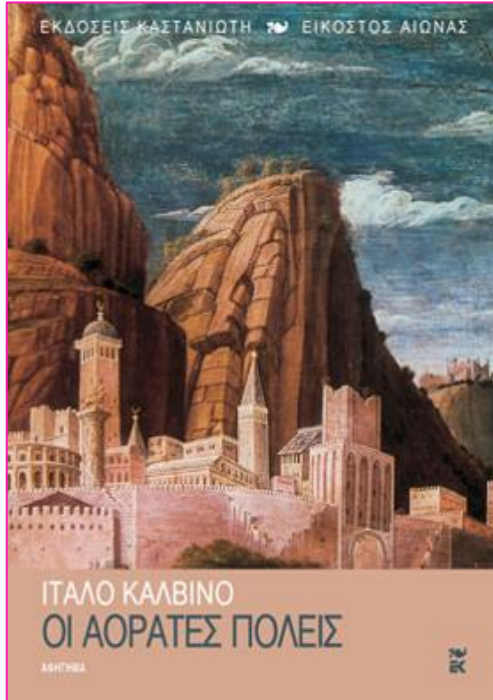

φανταστική διαπίστωση του αιχμάλωτου Μάρκο Πόλο στον Ηγεμόνα Κουμπλάι Χαν

«Εγώ μιλώ, μιλώ,
μα όποιος με ακούει
συγκρατεί στο μυαλό του
μονάχα τις λέξεις
που περιμένει να ακούσει [...]
αυτός που κυβερνά την αφήγηση,
δεν είναι η φωνή · είναι το αυτί.»

Καρκίνος Μαστού ΠΡΟΛΗΨΗ - ΕΓΚΑΙΡΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ και η σημασία αυτής

Θάνος Χαλαζωνίτης

Συντονιστής Διευθυντής

ακτινολογικό
εργαστήριο γυναικείας καρκινολογίας
αλεξάνδρα

Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας

Περίγραμμα Παρουσίασης

1 Επιπτώσεις 2 Τι είναι ;

Καρκίνου του Μαστού –
στις Γυναίκες

ο Καρκίνος του Μαστού

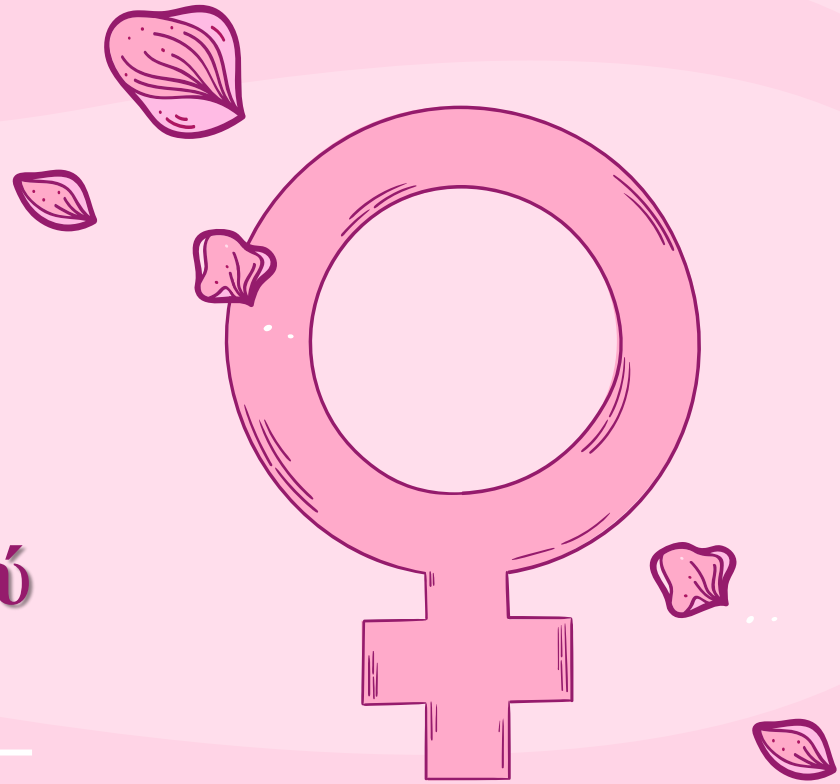
3 Πως λύνεται το πρόβλημα;

του Καρκίνου του Μαστού

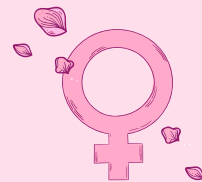
4 Ερωτήσεις-Απαντήσεις

5 Συμπέρασμα-Οδηγίες

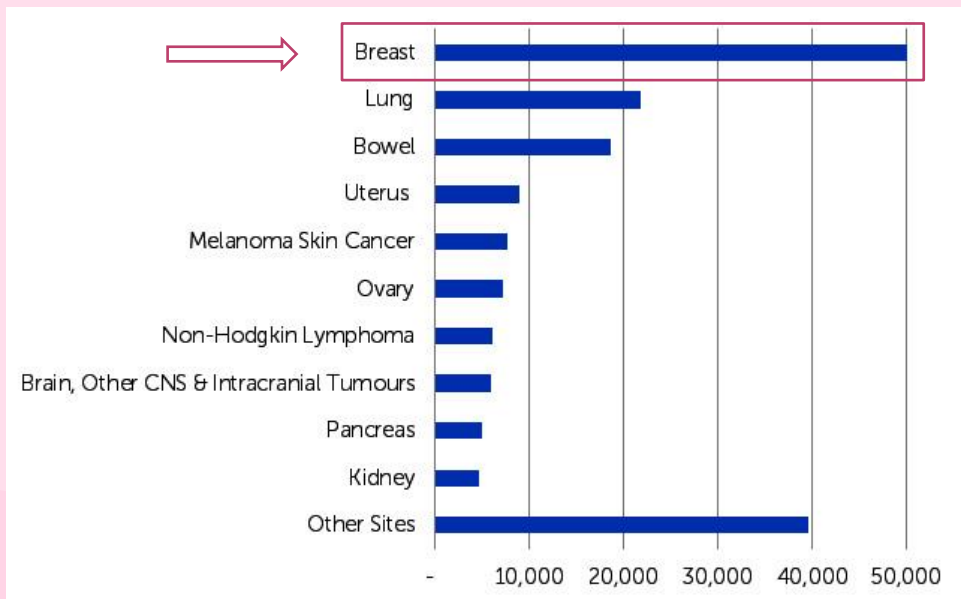
1 Επιπτώσεις Καρκίνου του Μαστού - στις Γυναίκες

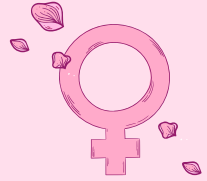
Επιπτώσεις Καρκίνου του Μαστού στις Γυναίκες

- ο καρκίνος του μαστού αποτελεί τη συχνότερη μορφή καρκίνου - στις γυναίκες

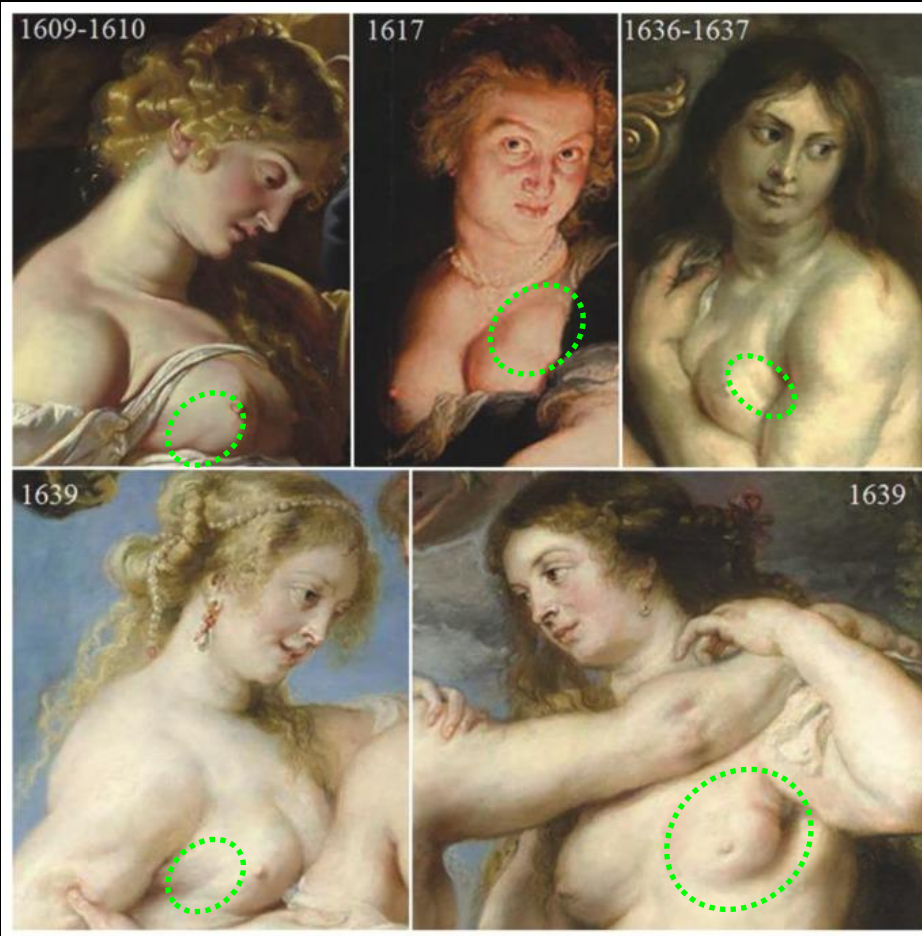
Επιπτώσεις Καρκίνου του Μαστού στις Γυναίκες

- ο καρκίνος του μαστού αποτελεί τη συχνότερη μορφή καρκίνου - στις γυναίκες
- 12.8% των γυναικών θα εμφανίσουν καρκίνο του μαστού, κάποια στιγμή στη ζωή τους

Λεπτομέρεια από: *Judith with the Head of Holofernes*,
Peter Paul Rubens

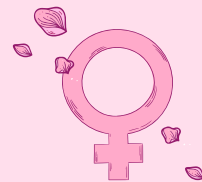
Λεπτομέρεια από: *Samson and Delilah*,
Peter Paul Rubens

Λεπτομέρεια από: *The Three Graces*,
Peter Paul Rubens

Λεπτομέρεια από: *Orpheus and Eurydice*,
Peter Paul Rubens

Επιπτώσεις Καρκίνου του Μαστού στις Γυναίκες

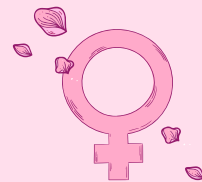
- ο καρκίνος του μαστού αποτελεί τη συχνότερη μορφή καρκίνου - στις γυναίκες
- 12.8% των γυναικών θα εμφανίσουν καρκίνο του μαστού, κάποια στιγμή στη ζωή τους → αναλογικά

1 in 8

Επιπτώσεις Καρκίνου του Μαστού στις Γυναίκες

- ο καρκίνος του μαστού αποτελεί τη συχνότερη μορφή καρκίνου - στις γυναίκες
- 12.8% των γυναικών θα εμφανίσουν καρκίνο του μαστού, κάποια στιγμή στη ζωή τους → αναλογικά

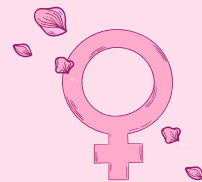

1 in 8

Για τους άνδρες ισχύει: 1 στους 833

Επιπτώσεις Καρκίνου του Μαστού στις Γυναίκες

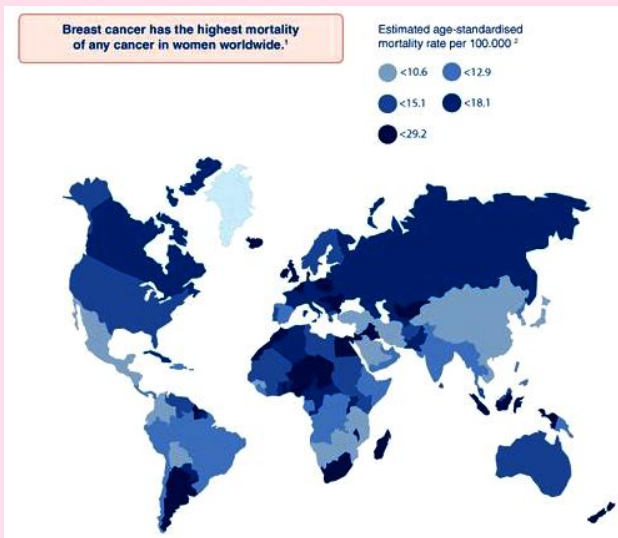
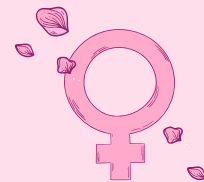

- ο καρκίνος του μαστού αποτελεί τη συχνότερη μορφή καρκίνου - στις γυναίκες
- 12.8% των γυναικών θα εμφανίσουν καρκίνο του μαστού, κάποια στιγμή στη ζωή τους
- στην Ελλάδα παρατηρούνται πάνω από 7.000 νέες περιπτώσεις το χρόνο
- όλες οι γυναίκες κινδυνεύουν

(όχι στον ίδιο βαθμό)

Επιπτώσεις Καρκίνου του Μαστού στις Γυναίκες

...είναι η συχνότερη μορφή καρκίνου - στις γυναίκες

Ήδη από το **1842**,
ο Ιταλός ιατρός **Domenico Antonio Rigoni-Stern**
έκανε την πρώτη επιστημονική έρευνα
για τους θανάτους από καρκίνο
και διαπίστωσε ότι **οι καρκίνοι του μαστού και της μήτρας**
ήταν οι πιο συχνοί καρκίνοι στις γυναίκες
και ότι σε αυτούς οφείλονταν τα δύο τρίτα των θανάτων από καρκίνο.

- ο καρκίνος του μαστού έχει τη μεγαλύτερη θνησιμότητα* παγκοσμίως, μεταξύ των λοιπών κακοηθειών - στις γυναίκες .

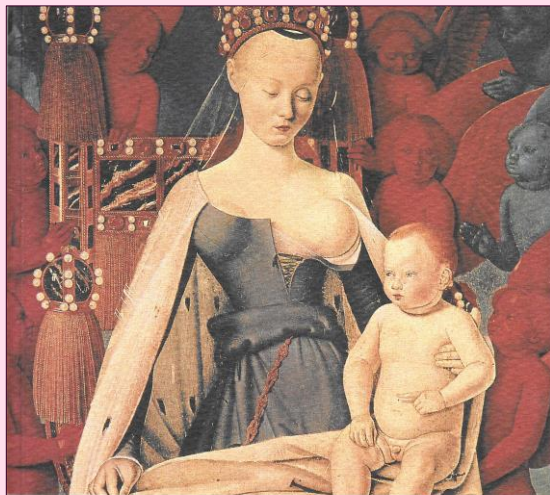
* αριθμός γυναικών που πεθαίνουν ανά έτος προς τον πληθυσμό

2 Τι είναι ο Καρκίνος του Μαστού ;

Τι είναι ;

Ο Μαστός της Γυναίκας

MARILYN YALOM

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΣΤΗΘΟΥΣ

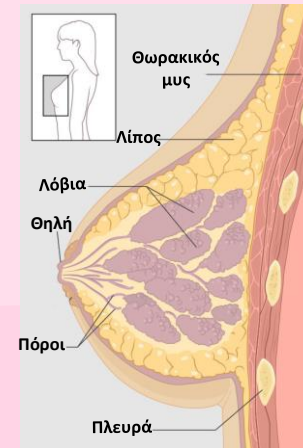
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΕΥΗΣ ΚΛΑΔΟΥΧΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ

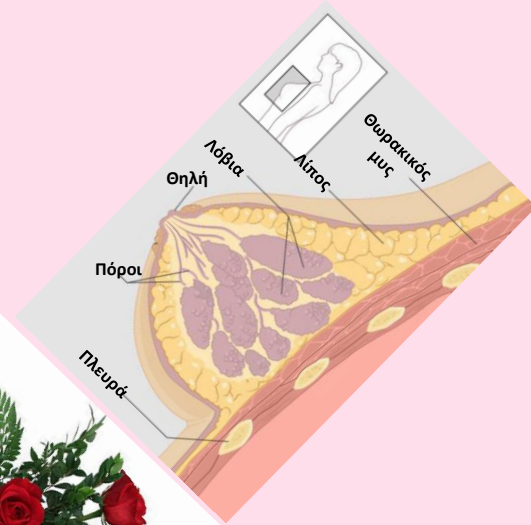
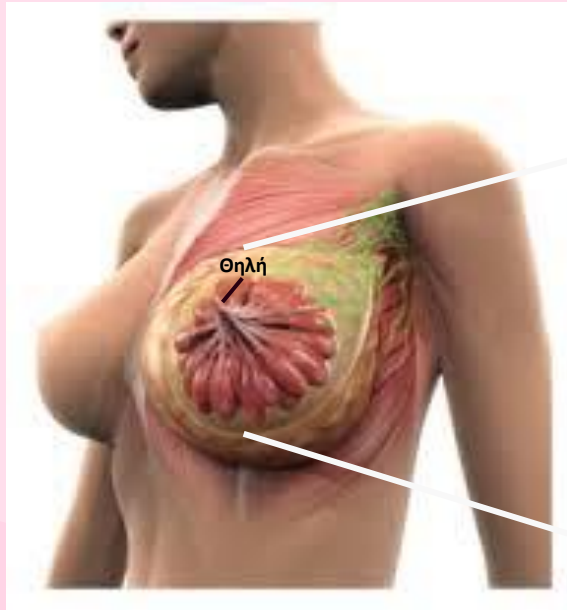
Η ιστορία του γυναικείου στήθους της **Μαίριλυν Γιάλομ** αποτελεί εξαιρετικό δείγμα μιας σύγχρονης και νεότερης επιστημονικής μονογραφίας όπου συνδυάζονται η ερευνητική ευσυνειδησία, η σαφής μέθοδος, η συνθετική αρτιότητα, η αφηγηματική ικανότητα, η σοφή πολιτικοκοινωνική εμπειρία και η καλλιτεχνική ευαισθησία. Δέκα χρόνια μετά την πρωτότυπη δημοσίευση του βιβλίου είμαστε, νομίζω, σε θέση να αναγνωρίσουμε ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια υποδειγματική στο χώρο της μελέτης. Μέσα από την αξιοπρόσεκτη μετάφραση της Εύης Κλαδούχου, η ιστορία του γυναικείου στήθους στην ελληνική της έκδοση μας διευρύνει τους διανοητικούς και τους ψυχικούς μας ορίζοντες και μας προτρέπει -γυναίκες και άντρες- να προβληματιστούμε για το ποιοι είμαστε ή ποιοι νομίζουμε ότι είμαστε και πώς φτάσαμε να έχουμε αυτές τις εικόνες αυτο- ή ψευδο-συνείδησης για τους εαυτούς μας.

Από ομιλία του Παναγιώτη Αγαπητού στην εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου τον Απρίλιο του 2007

Ο Μαστός της Γυναίκας

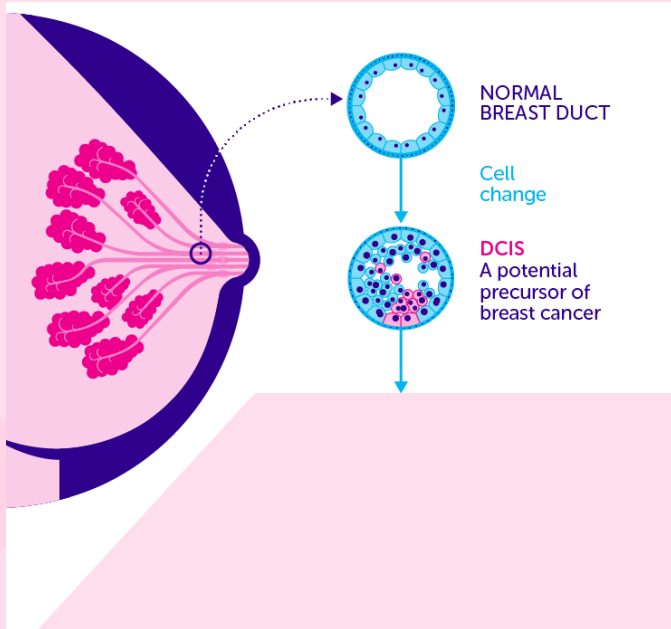
Ο Μαστός της Γυναίκας

Τι είναι ;

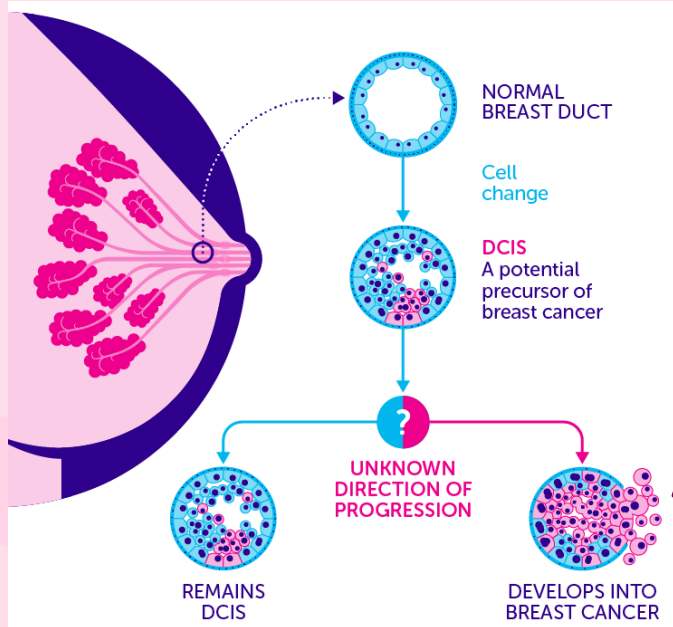
Ο Καρκίνος του Μαστού στη Γυναίκα

είναι μία νόσος, μακράς χρονικής εξέλιξης,
η οποία ξεκινά από ένα πόρο του μαστού,

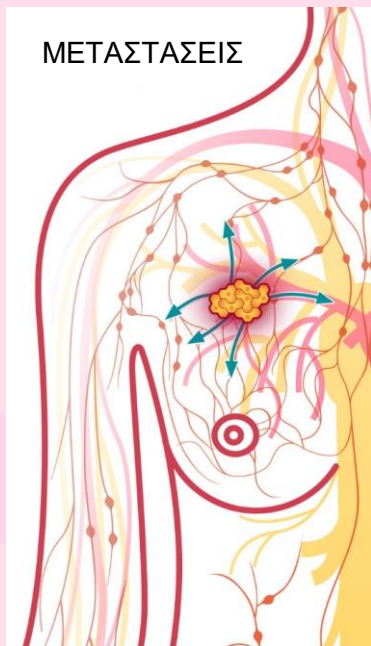

Ο Καρκίνος του Μαστού

είναι μία νόσος, μακράς χρονικής εξέλιξης,
η οποία ξεκινά από ένα πόρο του μαστού,
παραμένει εκεί, ή επεκτείνεται προς τα λόβια...

Ο Καρκίνος του Μαστού

...και όλοι μας επιθυμούμε
να μην επεκταθεί περισσότερο !

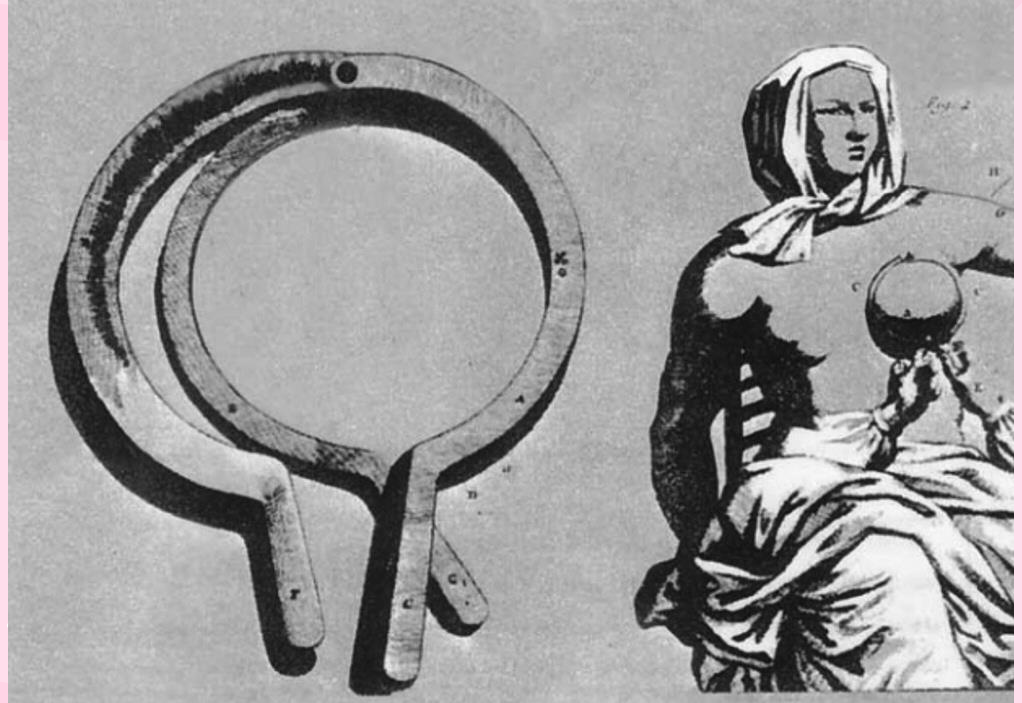

3 Πως λύνεται το πρόβλημα ;

ΣΙΓΟΥΡΑ ΌΧΙ ΜΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ

Ιατρικό εργαλείο μαστεκτομής,
του ιατρού Gerard Tabor το έτος **1721**

Cotlar, A. M., Dubose, J. J. & Rose, D. M.
History of surgery for breast cancer: radical to the sublime
Curr Surg 60, 329–337, 2003

ΣΗΜΕΡΑ

Πρέπει να **προλάβουμε**

να βρούμε τον καρκίνο
όσο νωρίτερα γίνεται!

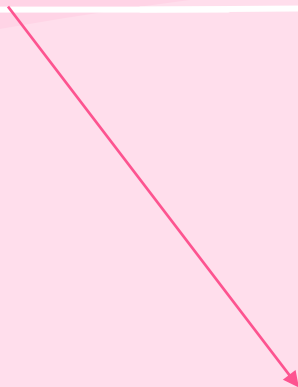
ΣΗΜΕΡΑ

Πρέπει να προλάβουμε
να βρούμε τον καρκίνο
όσο νωρίτερα γίνεται !

Δευτερογενής

Πρόληψη $\neq$ Έγκαιρη Διάγνωση

Εύρεση του
καρκίνου σε αρχικά στάδια

Δευτερογενής

Πρόληψη $\neq$ Έγκαιρη Διάγνωση

Αναγνώριση των
προ-καρκινικών καταστάσεων

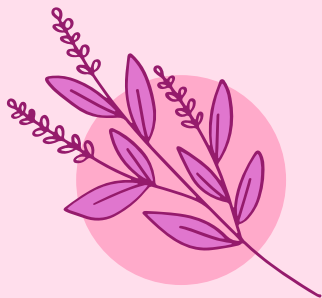
Εύρεση του
καρκίνου σε αρχικά στάδια

λήψη κατάλληλων μέτρων
από τους φορείς υγειονομικής περίθαλψης

Δευτερογενής

Πρόληψη $\neq$ Έγκαιρη Διάγνωση

προ-καρκινικών καταστάσεων

καρκίνου σε αρχικά στάδια

→ **Προληπτικός Πληθυσμιακός Έλεγχος/ Screening** ←

λήψη κατάλληλων μέτρων
από τους φορείς υγειονομικής περίθαλψης

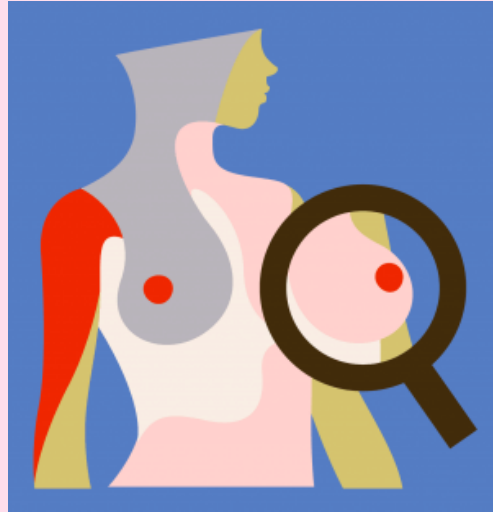
Δευτερογενής

Πρόληψη $\neq$ Έγκαιρη Διάγνωση

→ Προληπτικός Πληθυσμιακός Έλεγχος/ Screening ←

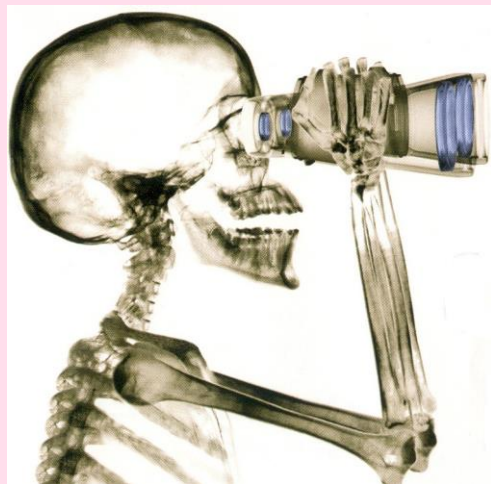
Και πως γίνεται ;

→ Προληπτικός Πληθυσμιακός Έλεγχος/ Screening ←

Και πως γίνεται ;

μόνο με απεικονιστικές μεθόδους

Μαστογραφία

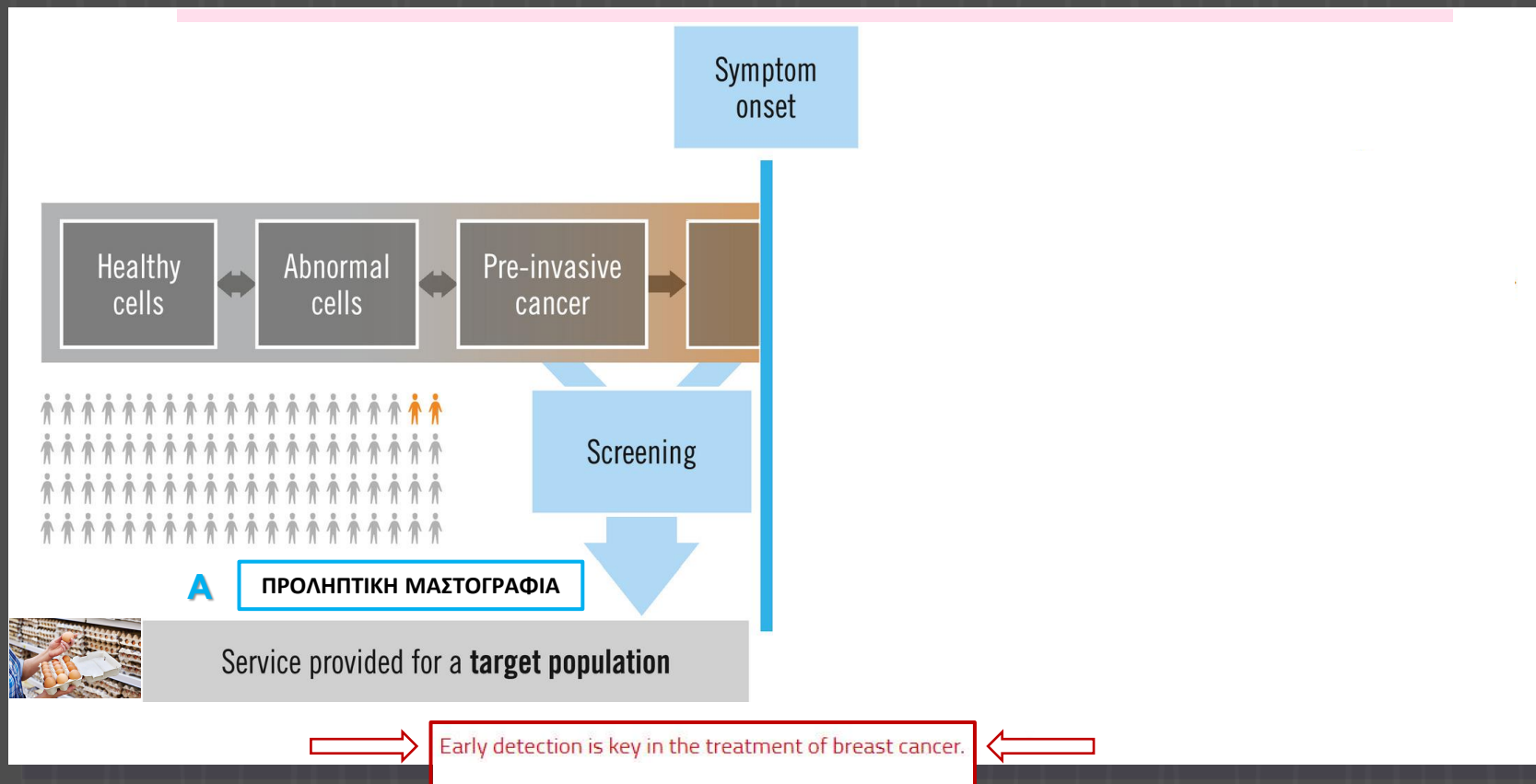

Μαγνητική
Μαστογραφία

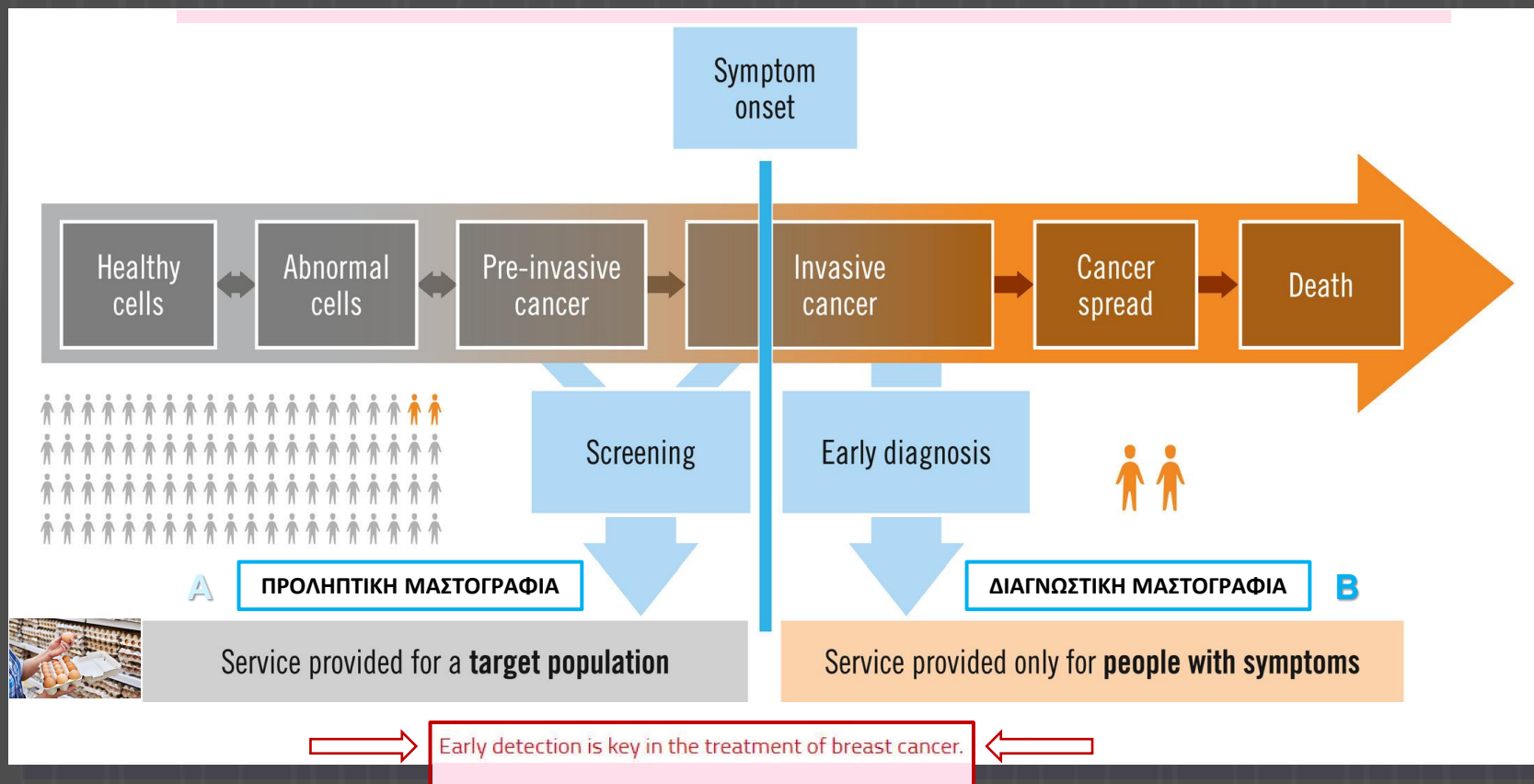

→ Προληπτικός Πληθυσμιακός Έλεγχος/ Screening ←

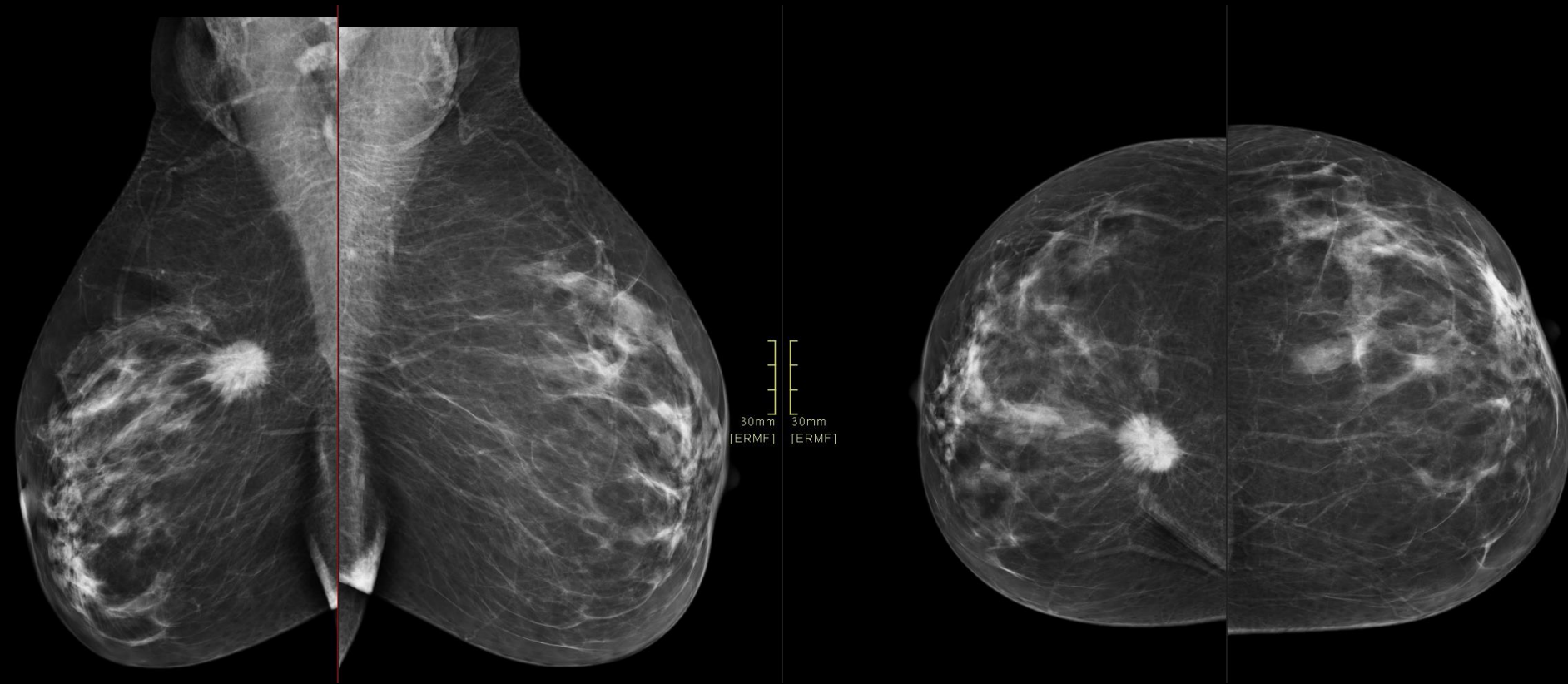
Έγκαιρη ανίχνευση καρκίνου του μαστού: Μια σταδιακή προσέγγιση στην εφαρμογή της

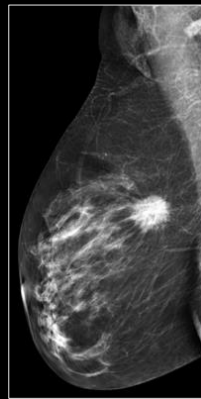
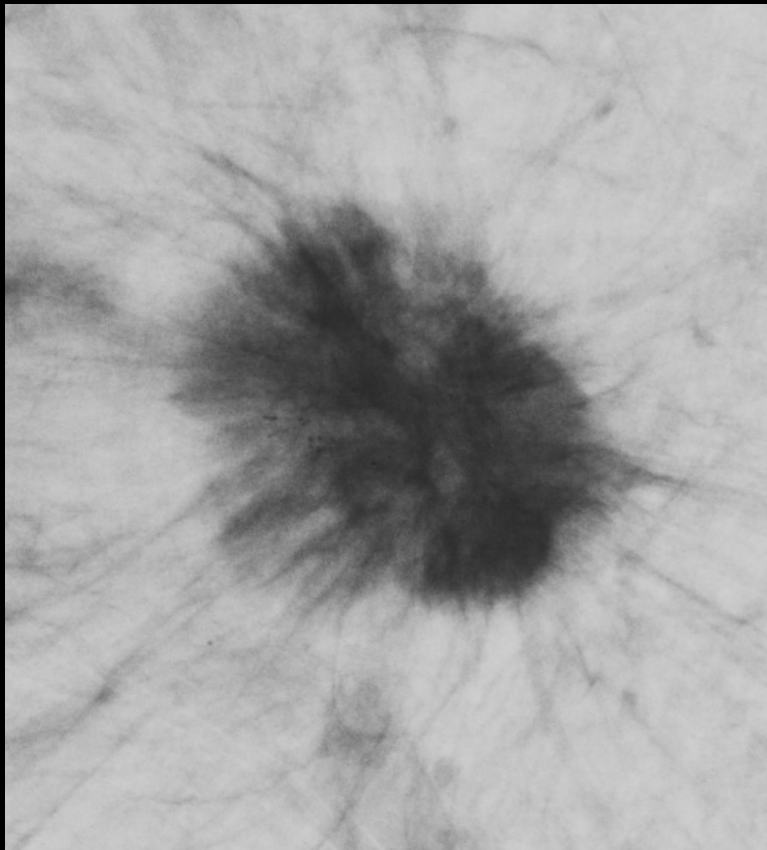
Έγκαιρη ανίχνευση καρκίνου του μαστού: Μια σταδιακή προσέγγιση στην εφαρμογή της

~~Έγκαιρη ανίχνευση~~ καρκίνου του μαστού

~~Έγκαιρη ανίχνευση~~ καρκίνου του μαστού

→ μαστογραφία ανά 1 έτος για γυναίκες ηλικίας ≥ 40 ετών

NCCN Guidelines for Patients®
Breast Cancer Screening and Diagnosis, 2022

NCCN Guidelines for Patients® are developed by
the National Comprehensive Cancer Network® (NCCN®)

Annual screening
mammograms should
start at 40 years
of age for those at
average risk.

σε γυναίκες
με μέτριο κίνδυνο ανάπτυξης
καρκίνου του μαστού

γιατί ?

→ **μαστογραφία ανά 1 έτος για γυναίκες ηλικίας ≥ 40 ετών**

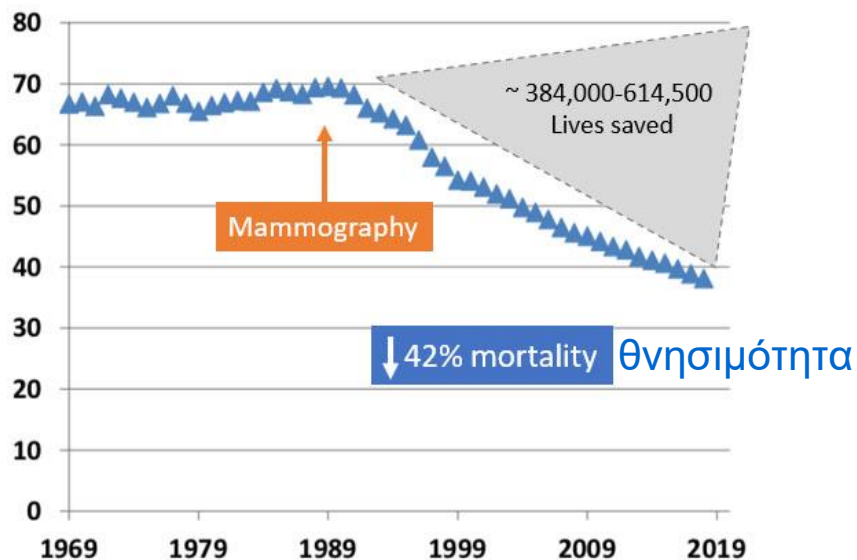

- 1 στους 6 καρκίνους στο μαστό, ανευρίσκονται σε γυναίκες ηλικίας 40–49 ετών
- ο κίνδυνος ανάπτυξης καρκίνου σε γυναίκες ηλικίας 40–49 ετών, είναι 1 στις 69
- περίπου το 1/3 των ετών ζωής που χάθηκαν από τον καρκίνο του μαστού, είναι σε 40χρονες γυναίκες
- ποσοστό $>70\%$ των γυναικών που πεθαίνουν από καρκίνο του μαστού στα 40 τους, ανήκουν στο 20% αυτών που δεν ακολουθούν τον ετήσιο έλεγχο.

και τι πετυχαίνουμε ?

→ μαστογραφία ανά 1 έτος για γυναίκες ηλικίας ≥ 40 ετών

Age-adjusted U.S. breast cancer mortality rates
(per 100,000)

Women aged 40-84 by year 1969-2015

(αριθμός γυναικών που πεθαίνουν ανά έτος προς τον πληθυσμό)

→ **μαστογραφία ανά 1 έτος για γυναίκες ηλικίας ≥ 40 ετών**

ΝΑΙ, αλλά η μαστογραφία έχει ακτινοβολία !

Mammography

A mammogram is a low-dose X-ray used to examine breasts for cancer and other diseases. It is the only screening test proven to reduce risk of dying from breast cancer.

The American College of Radiology, the Society of Breast Imaging and other national medical organizations recommend that women 40 and older get yearly mammograms. The American Cancer Society agrees that getting yearly mammograms starting at age 40 has the most benefit; they urge women to start no later than age 45.

Those at increased risk due to a family history or other factors should talk to their doctor about screening earlier.

Women age 55 and older may choose to be screened every one to two years but, on average, yearly screening will find cancers earlier. About 26% of cancer deaths occur in women diagnosed after age 74. At age 75, the average American woman will live 13 years; for many, this age may be too early to stop screening.

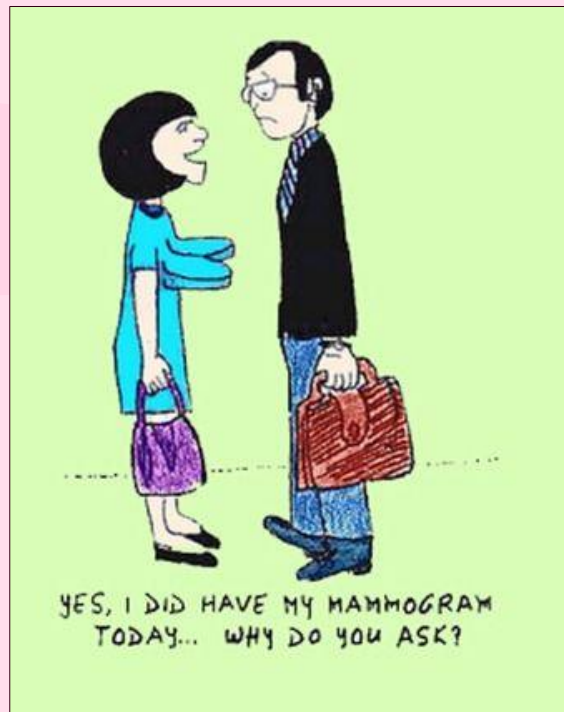
Benefits: Less risk of breast cancer death; may find breast cancer early, when most treatable with less extensive surgery or therapy.

Risks: Some women experience mild, temporary discomfort or anxiety during mammography; 10% called back for more imaging; 1–2% may need needle biopsy.

The very small radiation dose is equal to a few weeks of natural background radiation.

Κατά τη διενέργεια της μαστογραφίας,
ο μαστός πιέζεται ώστε:

1. να ελαττώνεται το πάχος αυτού
(μείωση ακτινοβολίας)
2. να «απλώνεται»
(καλύτερη απεικόνιση)
3. να ακινητοποιείται
(περιορισμός τεχνικών σφαλμάτων)

ΝΑΙ, αλλά έχω ακούσει ότι η μαστογραφία πονάει κατά τη διάρκεια της !

Αφήστε που φοβάμαι κιόλας..

ΝΑΙ, αλλά έχω ακούσει ότι η μαστογραφία πονάει κατά τη διάρκεια της !

⇒ Τα πλεονεκτήματα της μαστογραφίας υπερτερούν των μειονεκτημάτων (πόνος, αγωνία, ακτινοβολία, μη ανεύρεση καρκίνου, ανεύρεση μη επικίνδυνου για τη ζωή καρκίνου)

⇒ Η ετήσια μαστογραφία σώζει ζωές και εκμηδενίζει τις μαστεκτομές !

→ μαστογραφία ανά 1 έτος για γυναίκες ηλικίας ≥ 40 ετών

Μαστογραφία

Μαγνητική
Μαστογραφία

→ Προληπτικός Πληθυσμιακός Έλεγχος/ Screening ←

→ **μαστογραφία ανά 1 έτος για γυναίκες ηλικίας ≥ 40 ετών**

→ **ειδικές οδηγίες για γυναίκες υψηλού (≥ 20 -25%) κινδύνου ανάπτυξης Ca μαστού**

- φορείς μετάλλαξης BRCA-1, BRCA-2, Her-2/neu, c-erB2, c-myc & 1^{ου} βαθμού συγγενείς
- βεβαρημένο ιστορικό (ατομικό/ οικογενειακό)
- βιοψία → Λοβιακό Ca in Situ/ Άτυπη Υπερπλασία
- γυναίκες με ιστορικό ακτινοθεραπείας στο θώρακα
στη 2^η ή 3^η δεκαετία της ζωής τους.

Μαστογραφία

**Μαγνητική
Μαστογραφία**

→ μαστογραφία ανά 1 έτος για γυναίκες ηλικίας ≥ 40 ετών

→ ειδικές οδηγίες για γυναίκες υψηλού ($\geq 20\text{-}25\%$) κινδύνου ανάπτυξης Ca μαστού

→ μαστογραφία ανά 1 έτος για γυναίκες ηλικίας ≥ 40 ετών

→ ειδικές οδηγίες για γυναίκες υψηλού (≥ 20 -25%) κινδύνου ανάπτυξης Ca μαστού

yourdiseaserisk.wustl.edu

About Treatment Visiting Prevention Research Clinicians Give

Get Started

Select a disease

Assess your risk by selecting a disease listed below or in the drop-down menu above.

Start Here

Cancers

Bladder Cancer

Breast Cancer

Cervical Cancer

Colon Cancer

Kidney Cancer

Lung Cancer

Melanoma

Ovarian Cancer

Pancreatic Cancer

Prostate Cancer

Your Disease Risk™

Welcome to Your Disease Risk, the source on prevention. Find out your risk of 12 cancers and 6 other important chronic diseases - and get personalized tips for preventing them.

Developed by world-renowned experts, Your Disease Risk collects the latest scientific evidence on disease risk factors into one easy-to-use tool.

To get started, choose a disease.

Υπερηχογράφημα μαστών γίνεται:

- ⇒ **συμπληρωματικά** με τη μαστογραφία
- ⇒ σε μαστούς με πυκνή σκιαγράφιση (στη μαστογραφία)
- ⇒ σε νεαρές γυναίκες (ηλικίας < 35 ετών)
- ⇒ σε έγκυες γυναίκες
- ⇒ σε φλεγμονές μαστών..

ΔΕΝ αποτελεί μέθοδο screening !

ΝΑΙ, αλλά εμένα ο γιατρός μου, λέει πως το «υπέρηχο» φτάνει !
Οπότε γιατί να κάνω μαστογραφία, ή μαγνητική μαστογραφία ;

4 Ερωτήσεις - Απαντήσεις

Γιατί έχει τόσο μεγάλη σημασία ο προληπτικός έλεγχος ;

- Με την εφαρμογή του, **ελαττώνονται κατά περίπου 40% οι θάνατοι από καρκίνο του μαστού**

Γιατί έχει τόσο μεγάλη σημασία ο προληπτικός έλεγχος ;

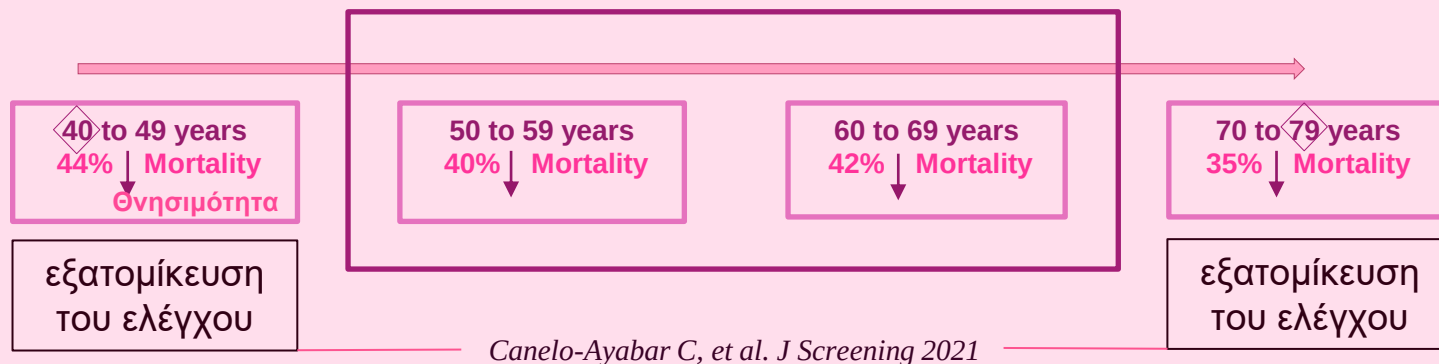
- Με την εφαρμογή του, **ελαττώνονται κατά περίπου 40% οι θάνατοι** από καρκίνο του μαστού
- Οι καρκίνοι που ανευρίσκονται σε προληπτικό έλεγχο, απαιτούν **λιγότερο εκτεταμένες χειρουργικές επεμβάσεις**

Γιατί έχει τόσο μεγάλη σημασία ο προληπτικός έλεγχος ;

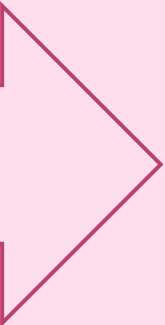
- Με την εφαρμογή του, **ελαττώνονται κατά περίπου 40% οι θάνατοι** από καρκίνο του μαστού
- Οι καρκίνοι που ανευρίσκονται σε προληπτικό έλεγχο, απαιτούν **λιγότερο εκτεταμένες χειρουργικές επεμβάσεις**
- Οι καρκίνοι που ανευρίσκονται σε προληπτικό έλεγχο, απαιτούν **πολύ ελαφρές ή καθόλου χημειοθεραπείες**
- Η **χημειοθεραπεία είναι πολύ πιο αποτελεσματική** σε περιπτώσεις έγκαιρης διάγνωσης.

Μέχρι ποια ηλικία πρέπει να κάνω Μαστογραφία ;

Coldman, Phillips, Wilson, et al. "Pan-Canadian Study of Mammography Screening and Mortality from Breast Cancer"
Journal of the National Cancer Institute 2014

Έχει σχέση ο καρκίνος του μαστού με την ηλικία ;

Ηλικία	Πιθανότητα εμφάνισης καρκίνου μαστού στην επόμενη 10ετία της ζωής	American Cancer Society, Surveillance Research 2017
20	0.05% ή 1 σε 1,837	
30	0.43% ή 1 σε 234	
40	1.43% ή 1 σε 69	
50	2.51% ή 1 σε 40	
60	3.51% ή 1 σε 28	
70	3.88% ή 1 σε 26	Αρα το γεγονός ότι είστε γυναίκες, που μεγαλώνετε... αυτός είναι ο βασικός παράγοντας κινδύνου

Περίπου το 90% των καρκίνων του μαστού οφείλονται σε γενετικές ανωμαλίες που συμβαίνουν ως αποτέλεσμα της **διαδικασίας γήρανσης** και της ζωής, και όχι σε κληρονομούμενες μεταλλάξεις !

Έχει σχέση ο καρκίνος του μαστού με την ηλικία ;

Young Survival Coalition

Young Women Facing Breast Cancer Together.

Κληρονομούμενες μεταλλάξεις & καρκίνος του μαστού;

- ⇒ Ενώ περίπου το 20-30% των γυναικών που έχουν διαγνωστεί με καρκίνο του μαστού έχουν οικογενειακό ιστορικό καρκίνου του μαστού, **μόνο περίπου 5-10% των περιπτώσεων καρκίνου του μαστού προκαλούνται από κληρονομούμενες γονιδιακές μεταλλάξεις**
- ⇒ Οι μεταλλάξεις **BRCA-1** και **BRCA-2** είναι οι πιο συχνές
- ⇒ Οι γυναίκες με επιβλαβείς μεταλλάξεις BRCA-1 ή BRCA-2 συχνά **αναπτύσσουν καρκίνο του μαστού, ή των ωοθηκών πριν από την ηλικία των 50 ετών**
- ⇒ Οι επιβλαβείς μεταλλάξεις BRCA-1 μπορεί επίσης να αυξήσουν τον κίνδυνο μιας γυναίκας να αναπτύξει καρκίνο του τραχήλου της μήτρας, της μήτρας, του παγκρέατος και του παχέος εντέρου
- ⇒ Οι επιβλαβείς μεταλλάξεις BRCA-2 μπορεί επιπλέον να αυξήσουν τον κίνδυνο καρκίνου του παγκρέατος, καρκίνου του στομάχου, καρκίνου της χοληδόχου κύστης / χοληφόρων πόρων και του μελανώματος.

Κληρονομούμενες μεταλλάξεις & καρκίνος του μαστού;

⇒ Ενώ περίπου το 20-30% των γυναικών που έχουν διαγνωστεί με καρκίνο του μαστού έχουν οικογενειακό ιστορικό καρκίνου του μαστού, μόνο περίπου 5-10% των περιπτώσεων καρκίνου του μαστού προκαλούνται από κληρονομούμενες γονιδιακές μεταλλάξεις

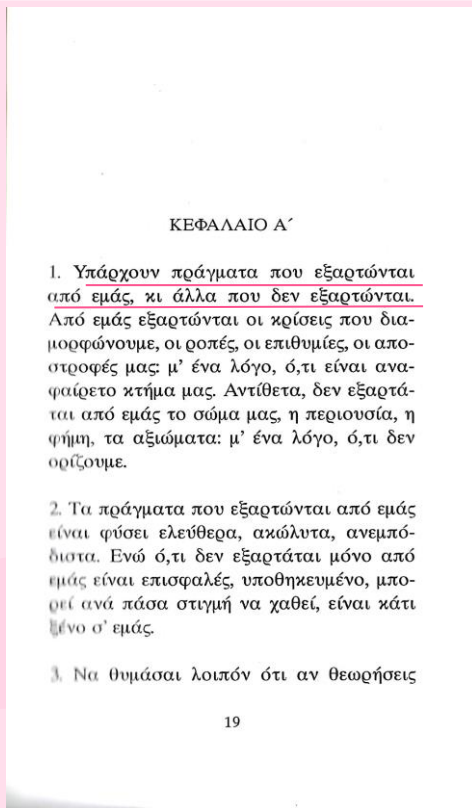
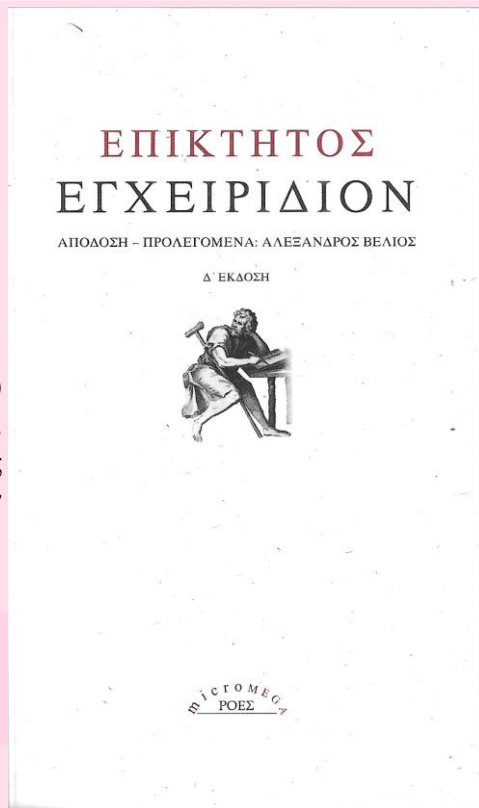
⇒ Οι μεταλλάξεις **BRCA-1** και **BRCA-2** είναι οι πιο συχνές

Κριτήρια επιλογής γυναικών για γενετικό έλεγχο:

1. δυο περιπτώσεις καρκίνου του μαστού σε συγγενείς 1ου και 2ου βαθμού, με ένα περιστατικό να διαγιγνώσκεται προεμμηνοπαυσιακά
2. ύπαρξη καρκίνου μαστού και των ωοθηκών στο ίδιο άτομο ανεξαρτήτου ηλικίας
3. δυο περιπτώσεις καρκίνου ωοθηκών στην οικογένεια
4. συγγενής άνδρας με καρκίνο του μαστού
5. αμφοτερόπλευρη εμφάνιση καρκίνου του μαστού της ίδιας ασθενούς, ή των συγγενών της σε ηλικία < 50 ετών
6. εμφάνιση καρκίνου του μαστού ή ωοθηκών σε ηλικία < 35 ετών με ή χωρίς οικογενειακό ιστορικό
7. εμφάνιση τριπλά αρνητικού καρκίνου του μαστού σε μικρή ηλικία (κάτω των 45 ετών).

Τι μπορώ να κάνω για να προστατευθώ (γενικά);

Ο Επίκτητος (50 μ.Χ. - 138 μ.Χ.)
ήταν Έλληνας φιλόσοφος,
από τους σημαντικότερους
εκπροσώπους της σχολής των Στωικών

Τι μπορώ να κάνω για να προστατευθώ (γενικά);

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1. Υπάρχουν πράγματα που εξαρτώνται από εμάς, κι άλλα που δεν εξαρτώνται. Από εμάς εξαρτώνται οι κρίσεις που διαμορφώνουμε, οι ροπές, οι επιθυμίες, οι αποστροφές μας: μ' ένα λόγο, ό,τι είναι αναφαίρετο κτήμα μας. Αντίθετα, δεν εξαρτάται από εμάς το σώμα μας, η περιουσία, η φήμη, τα αξιώματα: μ' ένα λόγο, ό,τι δεν ορίζουμε.

2. Τα πράγματα που εξαρτώνται από εμάς είναι φύσει ελεύθερα, ακώλυτα, ανεμπόδια. Ενώ ό,τι δεν εξαρτάται μόνο από εμάς είναι επισφαλές, υποθηκευμένο, μπορεί ανά πάσα στιγμή να χαθεί, είναι κάτι ξένο σ' εμάς.

3. Να θυμάσαι λοιπόν ότι αν θεωρήσεις

8IGHT WAYS
TO PREVENT BREAST CANCER

SITEMAN
CANCER CENTER
UNIVERSITY OF CALIFORNIA, SAN DIEGO

BARNESJEWISH
Hospital
BYRON L. HENRIKSON

Washington
University in St. Louis
SCHOOL OF MEDICINE

Τι μπορώ να κάνω για να προστατευθώ (γενικά);

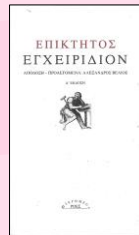
1. Διατηρείστε σταθερό σωματικό βάρος
2. Ασκηθείτε
3. Καταναλώνετε πολλά φρούτα – λαχανικά
& να αποφεύγετε το αλκοόλ
4. Μη καπνίζετε
5. Θηλάζετε τα παιδιά σας (συνολικά 12 μήνες/όλα)
6. Αποφύγετε τα αντισυλληπτικά μετά την ηλικία των 35 ετών,
ειδικά εάν συνεχίζετε να καπνίζετε
7. Αποφύγετε την θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης (σε εμμηνόπαυση)
8. Προφυλακτικά χορηγείται ταμοξιφαίνη
σε γυναίκες υψηλού κινδύνου ανάπτυξης καρκίνου μαστού.

Τι μπορώ να κάνω για να προστατευθώ (γενικά);

ΜΗ

Τ
Ρ
Ο
Π
Ο
Π
Α
Ρ
Α
Γ
Μ
Ο
Ν
Τ
Ε
Ι
Σ

αυτοί που παίζουν ρόλο
στον κίνδυνο ανάπτυξης του καρκίνου του μαστού,
αλλά η γυναίκα δεν μπορεί να αλλάξει, ή να επηρεάσει

Τι μπορώ να κάνω για να προστατευθώ (γενικά);

1. Ηλικία > 60 ετών
2. Οικογενειακό ιστορικό καρκίνου του μαστού
3. Εμμηναρχή σε ηλικία < 12 ετών
4. Εμμηνόπαυση σε ηλικία > 55 ετών
5. Γέννηση 1^{ου} τέκνου σε ηλικία > 35 ετών (?)
6. Ατεκνία
7. Πυκνοί-εξαιρετικά πυκνοί μαστοί
8. Ύψος > 173 εκατοστά
9. Ιστορικό προ-καρκινικών καταστάσεων μαστού.

αυτοί που παίζουν ρόλο
στον κίνδυνο ανάπτυξης του καρκίνου του μαστού,
αλλά η γυναίκα δεν μπορεί να αλλάξει, ή να επηρεάσει

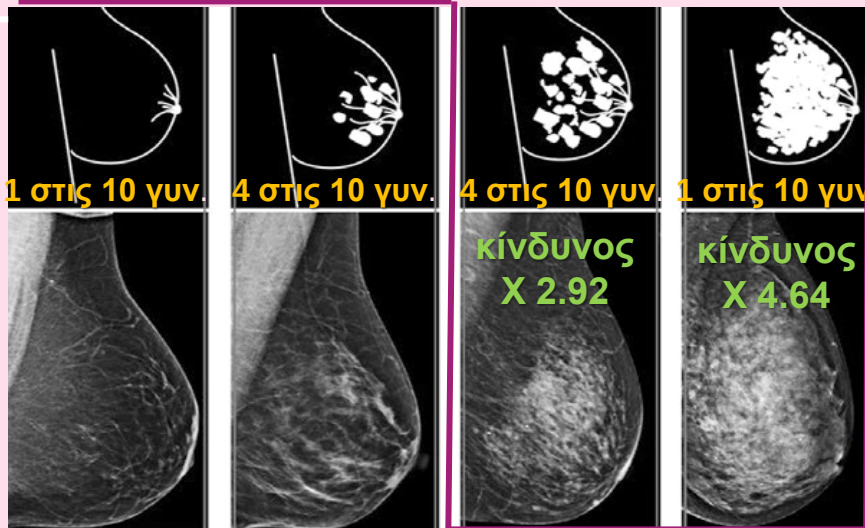
ΜΗ

Τ
Ρ
Ο
Π
Ο
Π
Ο
Ι
Ο
Υ
Μ
Ε
Ν
Ο
Ι

Π
Α
Ρ
Α
Γ
Μ
Ο
Ν
Τ
Ε
Σ

Τι σημαίνει «έχω πυκνούς μαστούς» ;

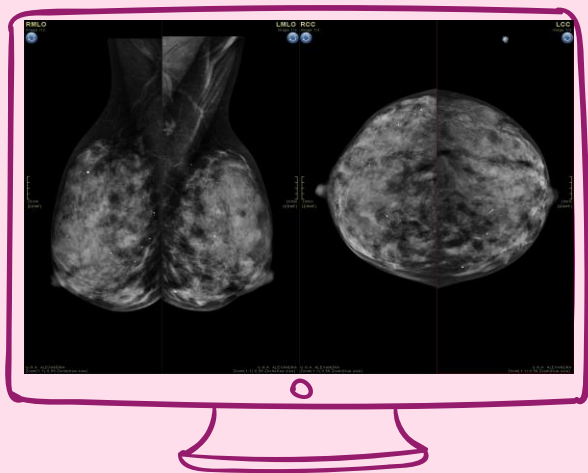
Για εσάς, που έρχεσθε για μαστογραφία ...

Για εμένα, τον Ακτινολόγο που μελετά μαστογραφίες ...

Σε γυναίκες με πυκνούς μαστούς :

- 1. Μπορεί να υποκρύπτονται μάζες που δεν φαίνονται**
- 2. Η ευαισθησία της μαστογραφίας ελαττώνεται (από 86-89% σε 62-68%)**
- 3. Αυξάνεται ο κίνδυνος ανάπτυξης καρκίνου του μαστού**

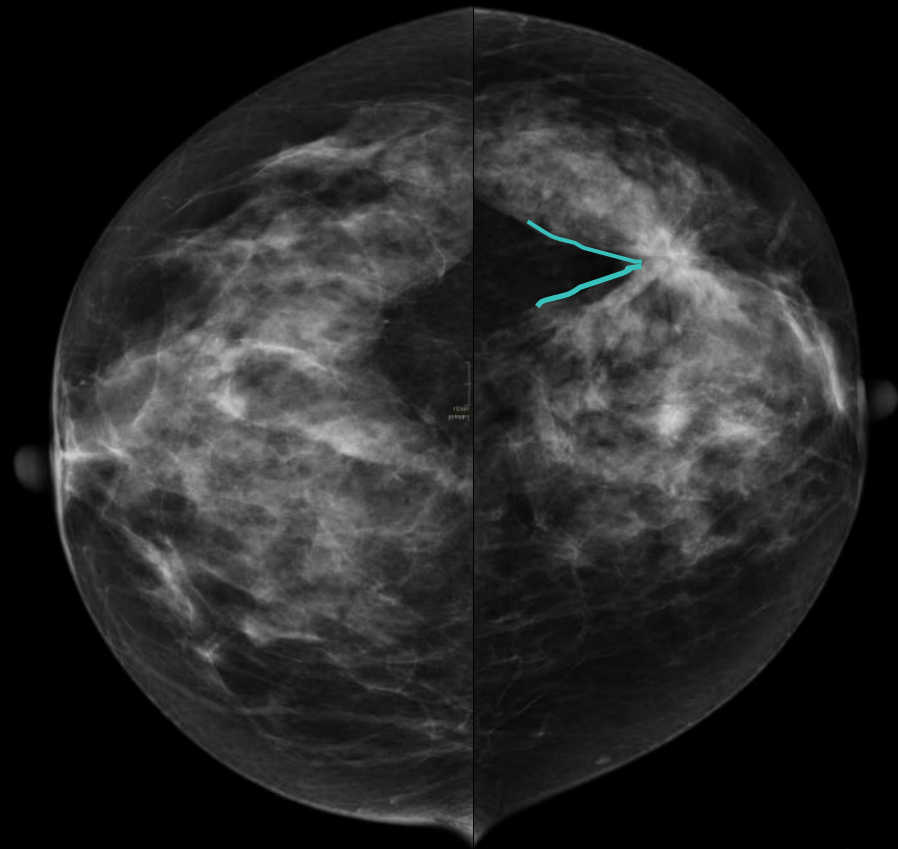
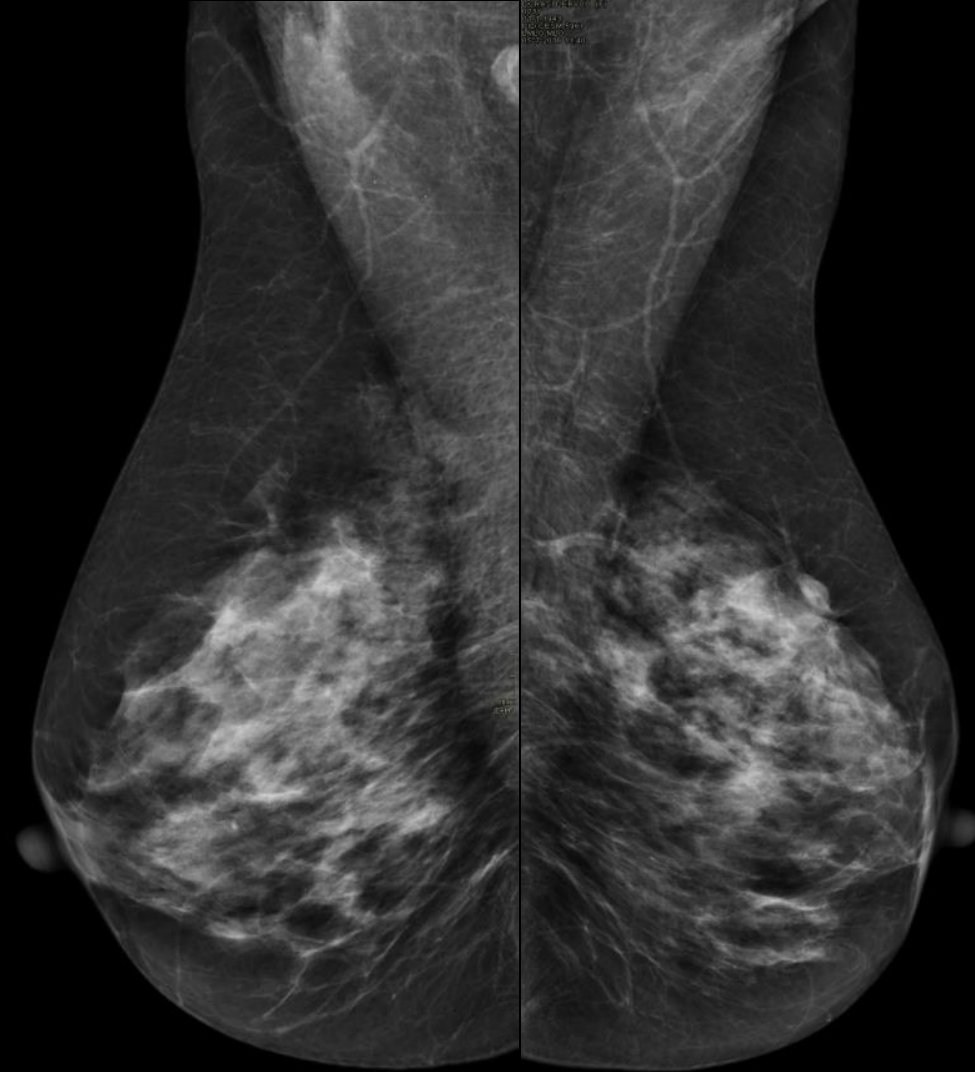
Σε γυναίκες με πυκνούς μαστούς

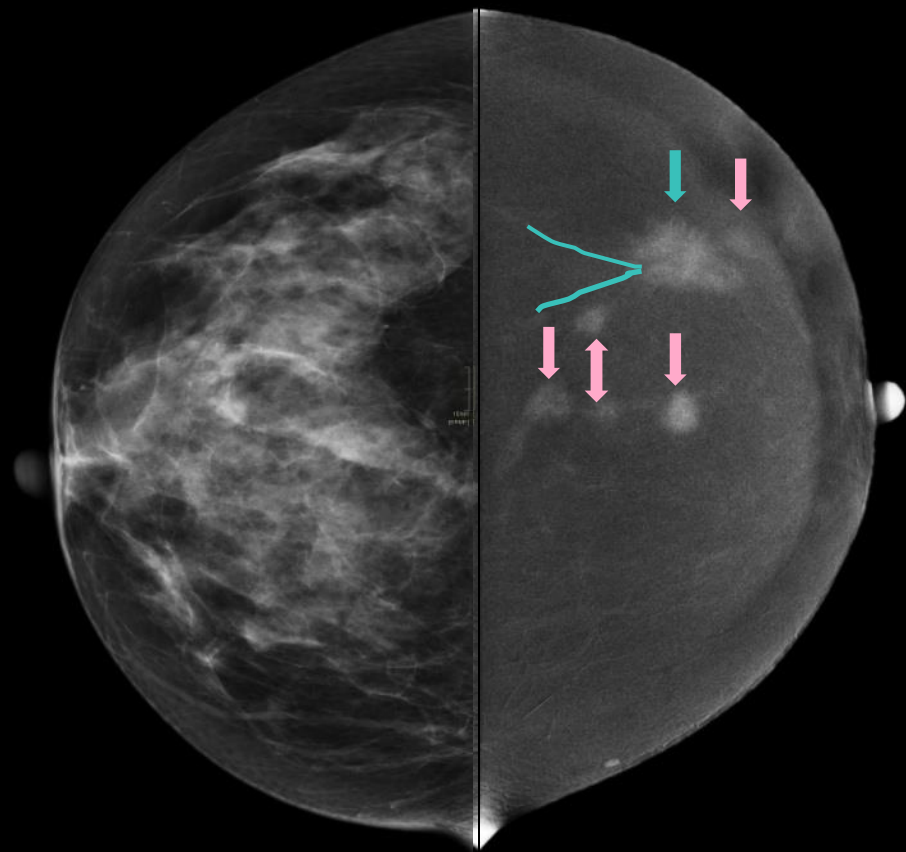
Προτείνονται :

1. Συμπληρωματικό υπερηχογράφημα
(μετά τη μαστογραφία)
2. Τομοσύνθεση
3. Μαστογραφία με σκιαγραφικό ➡
4. Μαγνητική μαστογραφία.

Ψηλαφηό μφρφωμα Αρ. μαστού
63 ετών

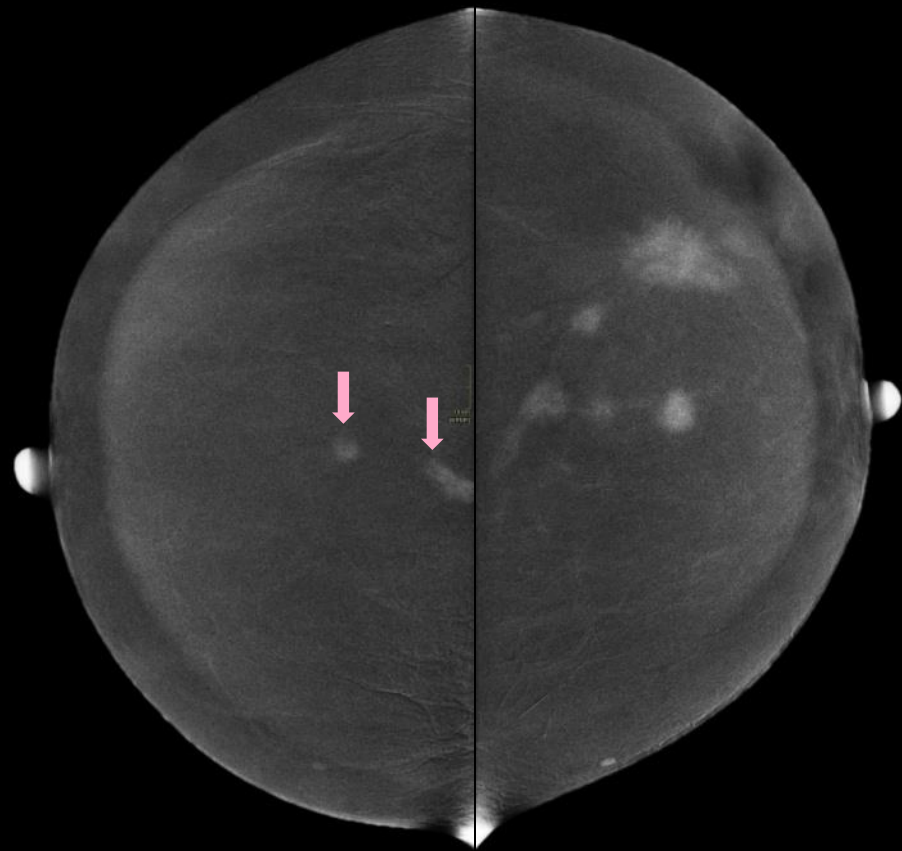

Ψηλαφηό μφρφωμα Αρ. μαστού
63 ετών

Ψηλαφητό μόνρφωμα Αρ. μαστού
63 ετών

Πολυκεντρικό διηθητικό ενδοπορικό Ca

Ποιες όμως γυναίκες έχουν πυκνούς μαστούς ;

1. Οι νέες (ηλικίας $< 40-45$ ετών)
2. Οι έγκυες, ή οι θηλάζουσες
3. Αυτές που λαμβάνουν ορμονική θεραπεία υποκατάστασης
4. Οι αδύνατες.

Εξωσωματικές & Καρκίνος Μαστού.

Υπάρχει συσχέτιση ;

Σε σύνολο 626.000 **γυναικών ηλικίας > 40 ετών**

(567.000 με φυσιολογική εγκυμοσύνη και 59.000 με εξωσωματική εγκυμοσύνη)

οι οποίες παρακολουθήθηκαν για 21 έτη,

→ **υπήρξε αύξηση 14% εμφάνισης καρκίνου του μαστού** στη δεύτερη ομάδα.

Ωστόσο υπάρχουν και κάποιοι άλλοι παράγοντες οι οποίοι συνετέλεσαν :

- οι γυναίκες αυτές δεν έχουν προηγούμενες εγκυμοσύνες, ή θηλασμό (παράγοντες προστασίας)
- εμφανίζουν περισσότερους κύκλους περιόδου λόγω διέγερσης (συγκριτικά με τις άλλες),
- κάνουν συχνότερα μαστογραφία ελέγχου
- το είδος του καρκίνου που εμφανίζουν είναι συνήθως DCIS.

Vassard D. European Society
for Human Reproduction and Embryology
Annual Conference, Vienna 2019

Ερευνητές από το King's Hospital (Ηνωμένο Βασίλειο), ανέλυσαν μελέτες που αφορούσαν 1,8 εκατομμύρια γυναίκες που υποβλήθηκαν σε θεραπείες γονιμότητας.

Αυτές οι γυναίκες παρακολουθήθηκαν σε μελέτες για μια μέση περίοδο 27 ετών

→ **και δεν είχαν αύξηση στον κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου του μαστού.**

Beebejaun Y, et all. Fertility and Sterility 2021

Τελικά πόσο κινδυνεύουμε ;

Έχουν προταθεί ειδικά μαθηματικά μοντέλα, που συνυπολογίζουν τους πιο σημαντικούς παράγοντες και καταλήγουν σε ένα συνολικό κίνδυνο για τη συγκεκριμένη γυναίκα.

Με βάση αυτά τα μοντέλα (Gail, Tyrer-Cuzek, Myriad, BRCAPRO κ.ά.) που ποικίλουν ανάλογα με τους παράγοντες στους οποίους δίνουν βαρύτητα, υπολογίζεται ο κίνδυνος ανάπτυξης καρκίνου του μαστού κατά τη διάρκεια της ζωής (lifetime risk) της γυναίκας.

Διαμορφώνονται κατ' αυτό τον τρόπο, 3 κατηγορίες κινδύνου ανάπτυξης Ca μαστού:

- **Χαμηλός** Lifetime Risk **10 %** ($< 1,7\%$ στα επόμενα 5 χρόνια)
- **Μέσος** Lifetime Risk **15 – 20%** ($> 1,7\%$ στα επόμενα 5 χρόνια)
- **Υψηλός** Lifetime Risk **$> 25\%$** ($> 3\%$ στα επόμενα 5 χρόνια)

**Εξατομίκευση
παρακολούθησης**
κάθε γυναίκα
πρέπει να έχει
την πρώτη
συμβουλευτική της
συνεδρία
με ιατρό
εξειδικευμένο
στις παθήσεις
του μαστού ιατρό στα
30 χρόνια της, ώστε
να προσδιοριστεί
σε ποια ομάδα
κινδύνου ανήκει
και να καθοριστεί
το κατά περίπτωση
πλάνο της

Τελικά πόσο κινδυνεύουμε ;

Έχουν προταθεί ειδικά μαθηματικά μοντέλα, που συνυπολογίζουν τους πιο σημαντικούς παράγοντες και καταλήγουν σε ένα συνολικό κίνδυνο για τη συγκεκριμένη γυναίκα.

Με βάση αυτά τα μοντέλα (Gail, Tyrer-Cuzek, Myriad, BRCAPRO κ.ά.) που ποικίλουν ανάλογα με τους παράγοντες στους οποίους δίνουν βαρύτητα, υπολογίζεται ο κίνδυνος ανάπτυξης καρκίνου του μαστού κατά τη διάρκεια της ζωής (lifetime risk) της γυναίκας.

Διαμορφώνονται κατ' αυτό τον τρόπο, 3 κατηγορίες κινδύνου ανάπτυξης Ca μαστού:

- **Χαμηλός** Lifetime Risk **10 %** (< 1,7% στα επόμενα 5 χρόνια)
- **Μέσος** Lifetime Risk **15 – 20%** (> 1,7% στα επόμενα 5 χρόνια)
- **Υψηλός** Lifetime Risk **> 25%** (> 3 % στα επόμενα 5 χρόνια)

Εμένα μια γνωστή μου, έκανε τακτικά όλα αυτά που είπατε, αλλά της βρέθηκε καρκίνος σε προχωρημένο στάδιο. Γιατί ;

ΨΕΥΔΩΣ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Εμένα μια γνωστή μου, έκανε τακτικά όλα αυτά που είπατε, αλλά της βρέθηκε καρκίνος σε προχωρημένο στάδιο. Γιατί ;

ΨΕΥΔΩΣ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

- ⇒ Καρκίνοι που δεν «φαίνονται» στην μαστογραφία λόγω επιπροβολών
 - ⇒ Εξαιρετικά πυκνοί μαστοί

ΠΥΚΝΟΙ ΜΑΣΤΟΙ

20mm
[ERMF]

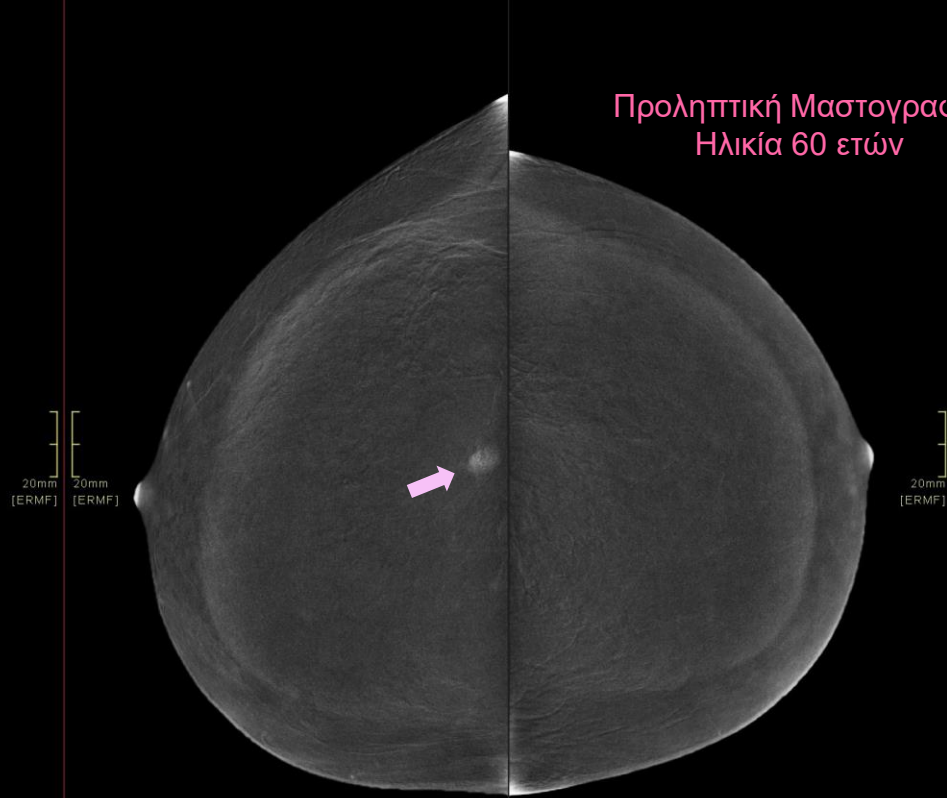
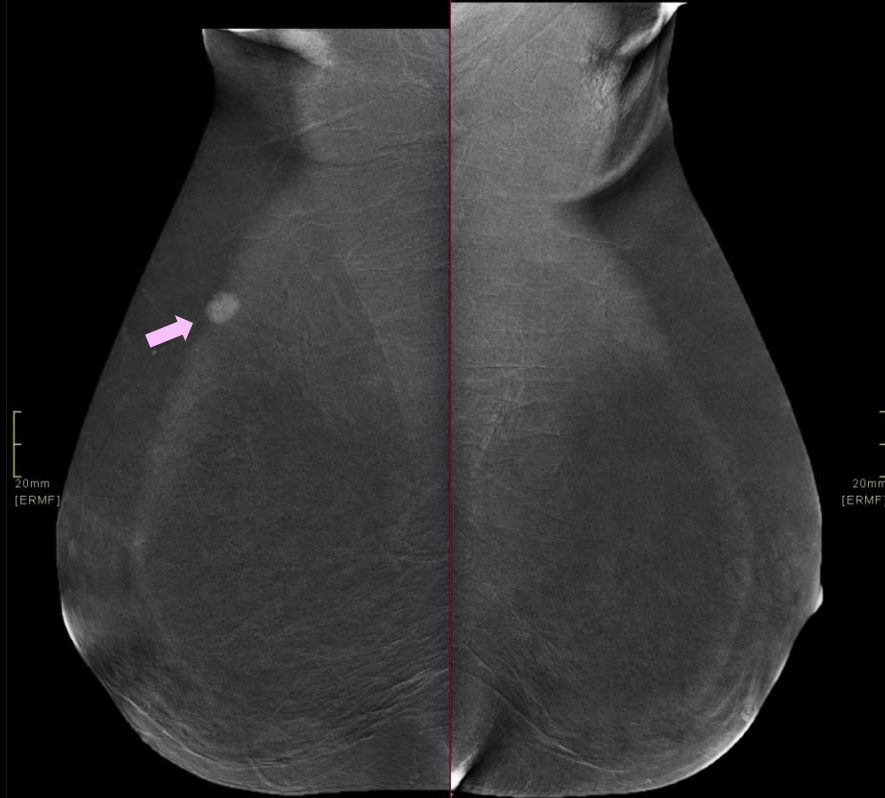
?

20mm
[ERMF] 20mm
[ERMF]

Προληπτική Μαστογραφία
Ηλικία 60 ετών

20mm
[ERMF]

μορφολογική απεικόνιση (*low dose image*)

Προληπτική Μαστογραφία
Ηλικία 60 ετών

Λειτουργική απεικόνιση (reconstructed image)

Προληπτική Μαστογραφία
Ηλικία 60 ετών

20mm
[ERMF]

20mm
[ERMF]

20mm
[ERMF]

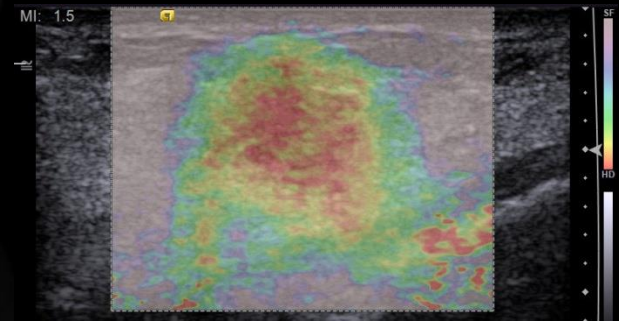
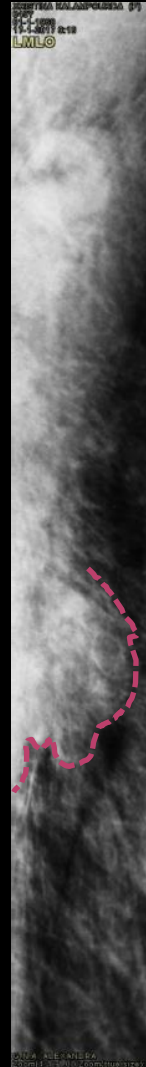
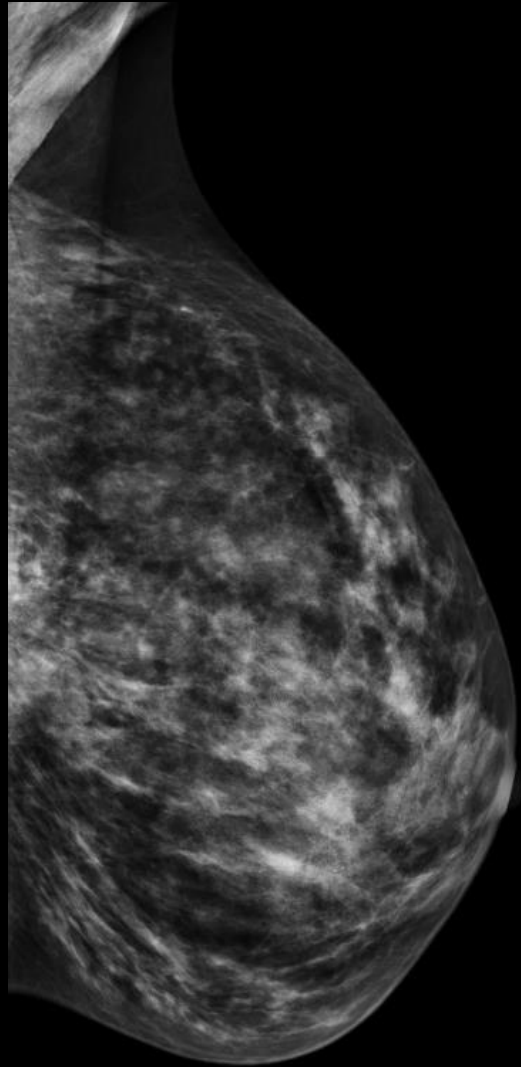
Εμένα μια γνωστή μου, έκανε τακτικά όλα αυτά που είπατε, αλλά της βρέθηκε καρκίνος σε προχωρημένο στάδιο. Γιατί ;

ΨΕΥΔΩΣ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Καρκίνοι που δεν «φαίνονται» στην μαστογραφία λόγω επιπροβολών

Εξαιρετικά πυκνοί μαστοί

- ⇒ Κακή τεχνική λήψης
- ⇒ Καρκίνος εκτός πεδίου

Εμένα μια γνωστή μου, έκανε τακτικά όλα αυτά που είπατε, αλλά της βρέθηκε καρκίνος σε προχωρημένο στάδιο. Γιατί ;

ΨΕΥΔΩΣ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Καρκίνοι που δεν «φαίνονται» στην μαστογραφία λόγω επιπροβολών

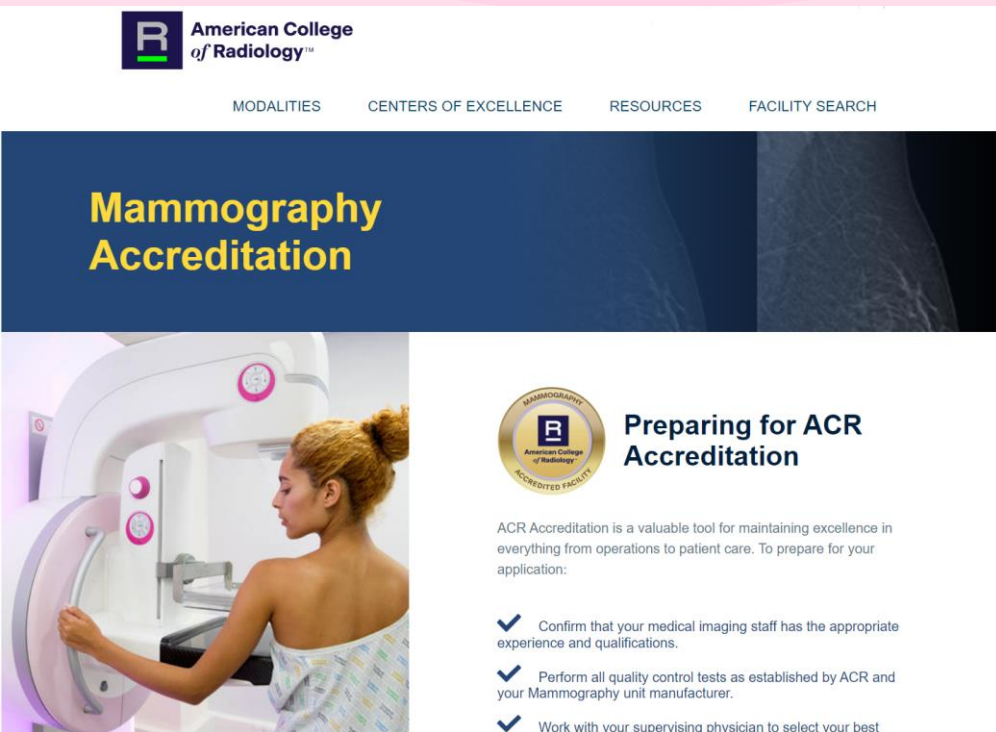
Εξαιρετικά πυκνοί μαστοί

Κακή τεχνική λήψης

Καρκίνος εκτός πεδίου

⇒ **Μειωμένη διαγνωστική ικανότητα**

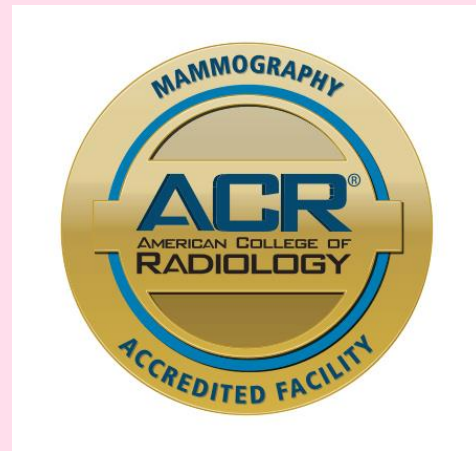
Και πως εγώ θα βρω το κατάλληλο διαγνωστικό κέντρο ;

The screenshot shows the ACR website's navigation bar with links for MODALITIES, CENTERS OF EXCELLENCE, RESOURCES, and FACILITY SEARCH. The main header features the ACR logo and the text "American College of Radiology™". Below this, a large blue banner reads "Mammography Accreditation". To the left, there is a photograph of a woman in a hospital gown standing next to a mammography machine. To the right, a section titled "Preparing for ACR Accreditation" includes a small ACR Accredited Facility logo and a list of three steps: 1. Confirm that your medical imaging staff has the appropriate experience and qualifications. 2. Perform all quality control tests as established by ACR and your Mammography unit manufacturer. 3. Work with your supervising physician to select your best.

Preparing for ACR Accreditation

- ✓ Confirm that your medical imaging staff has the appropriate experience and qualifications.
- ✓ Perform all quality control tests as established by ACR and your Mammography unit manufacturer.
- ✓ Work with your supervising physician to select your best

1987 – ACR’s voluntary Mammo Accreditation Program

1992 – President Bush signs the Mammography Quality Standards Act

1994 – FDA’s Interim Rules requires all mammo facilities in the US to be accredited, certified and inspected

1999 – FDA’s Final Rules went into effect with new detailed requirements, including direct patient notification www.acr.org

Είναι ίδιοι όλοι οι καρκίνοι του μαστού ;

ΟΧΙ

Είναι ίδιοι όλοι οι καρκίνοι του μαστού ;

ΟΧΙ

Κάθε όγκος χαρακτηρίζεται από:

⇒ **Μέγεθος**

Είναι ίδιοι όλοι οι καρκίνοι του μαστού ;

ΟΧΙ

Κάθε όγκος χαρακτηρίζεται από:

Μέγεθος

⇒ **Υπότυπο**

Η παθολογοανατομική εξέταση της βιοψίας του καρκίνου του μαστού συμπεριλαμβάνει τρεις βιοδείκτες:

1. τους υποδοχείς οιστρογόνων (ER)
2. τους υποδοχείς προγεστερόνης (PR)
3. την πρωτεΐνη HER2.

Με βάση το συνδυασμό των αποτελεσμάτων της έκφρασης των τριών αυτών δεικτών, ο καρκίνος του μαστού διακρίνεται σε τρεις κατηγορίες:

1. τον **ορμονοευαίσθητο υπότυπο**
2. τον **HER2-θετικό υπότυπο**
3. τον **τριπλά αρνητικό υπότυπο**.

Είναι ίδιοι όλοι οι καρκίνοι του μαστού ;

ΟΧΙ

Κάθε όγκος χαρακτηρίζεται από:

Μέγεθος

Υπότυπο

⇒ **Βαθμό διαφοροποίησης**

Είναι ίδιοι όλοι οι καρκίνοι του μαστού ;

ΟΧΙ

Κάθε όγκος χαρακτηρίζεται από:

Μέγεθος

Υπότυπο

Βαθμό διαφοροποίησης

⇒ **Διήθηση λεμφαδένων**

Είναι ίδιοι όλοι οι καρκίνοι του μαστού ;

ΟΧΙ

Κάθε όγκος χαρακτηρίζεται από:

Μέγεθος

Υπότυπο

Βαθμό διαφοροποίησης

Διήθηση λεμφαδένων

⇒ **Απομακρυσμένες μεταστάσεις**

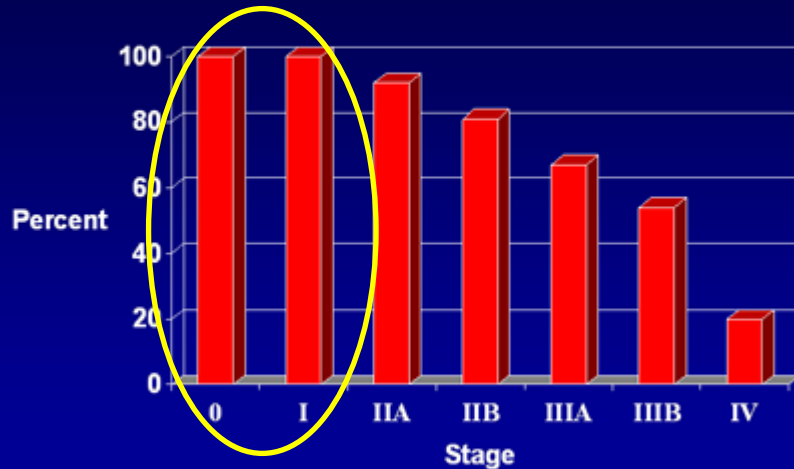
*Ο υπότυπος και το στάδιο του καρκίνου μαστού
είναι οι σημαντικότερες παράμετροι που καθοδηγούν τη θεραπεία.*

Πείτε μας, ο Καρκίνος του Μαστού θεραπεύεται ;

Πείτε μας, ο Καρκίνος του Μαστού θεραπεύεται ;

5-year Breast Cancer Survival

American Cancer Society statistics

Slide courtesy of Victor Vogel, MD

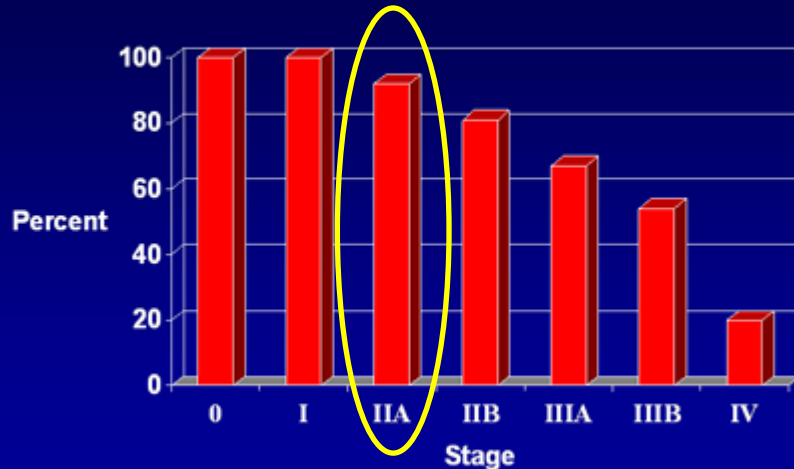
ΝΑΙ !

σε ποσοστό 100%
όταν βρεθεί στα δύο πρώτα στάδια
(δηλαδή έγκαιρα)

WHO 2020

Πείτε μας, ο Καρκίνος του Μαστού θεραπεύεται ;

5-year Breast Cancer Survival

American Cancer Society statistics

Slide courtesy of Victor Vogel, MD

ΝΑΙ !

σε ποσοστό 100%
όταν βρεθεί στα δύο πρώτα στάδια
(δηλαδή έγκαιρα)

**ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ
ΔΙΗΘΗΤΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΟ :**

90% πενταετής επιβίωση

WHO 2020

Συμπεράσματα - Οδηγίες

5

**Η πρόληψη και η έγκαιρη διάγνωση
του καρκίνου του μαστού
έχουν ως αποτέλεσμα
την ελάττωση της θνησιμότητας από τη νόσο**

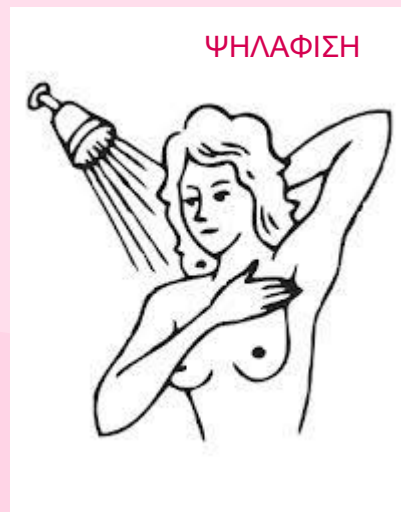
**Επίσης, και οι εξελιγμένοι τρόποι θεραπείας
έχουν ως αποτέλεσμα
την ελάττωση της θνησιμότητας από τη νόσο**

Οδηγίες

⇒ **αυτοεξέταση**, κάθε μήνα για γυναίκες ηλικίας > 20 ετών

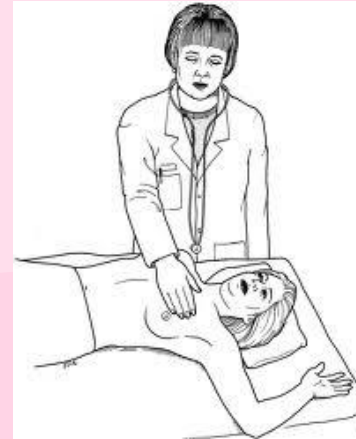
- * Ψηλαφητό μórφωμα στον μαστό
- * Εισολκή θηλής
- * Έκκριση υγρού από τη θηλή (διαυγές-αιματηρό υγρό)
- * Πόνος στην περιοχή της θηλής
- * Αλλαγή χρώματος και υφής της θηλής
- * Εικόνα «φλοιού πορτοκαλιού» στην επιδερμίδα του μαστού
- * Μείωση του μεγέθους του ενός μαστού
- * Διόγκωση μασχαλιαίων λεμφαδένων

Οδηγίες

- ⇒ **αυτοεξέταση**, κάθε μήνα για γυναίκες ηλικίας > 20 ετών
- ⇒ **ψηλάφηση**, κάθε 2-3 χρόνια για γυναίκες ηλικίας 20 έως 30 ετών
& κάθε χρόνο για γυναίκες ηλικίας > 30 ετών

Οδηγίες

- ⇒ **αυτοεξέταση**, κάθε μήνα για γυναίκες ηλικίας > 20 ετών
- ⇒ **ψηλάφηση**, κάθε 2-3 χρόνια για γυναίκες ηλικίας 20 έως 30 ετών
& κάθε χρόνο για γυναίκες ηλικίας > 30 ετών
- ⇒ **μαστογραφία**, κάθε χρόνο για γυναίκες ηλικίας > 40 ετών

Οδηγίες

- ⇒ **αυτοεξέταση**, κάθε μήνα για γυναίκες ηλικίας > 20 ετών
- ⇒ **ψηλάφηση**, κάθε 2-3 χρόνια για γυναίκες ηλικίας 20 έως 30 ετών
& κάθε χρόνο για γυναίκες ηλικίας > 30 ετών
- ⇒ **μαστογραφία**, κάθε χρόνο για γυναίκες ηλικίας > 40 ετών
- ⇒ **υπερηχογράφημα**, *(ποτέ μόνο του)*
συμπληρωματικά: σε πυκνούς μαστούς και σε άλλες ενδείξεις στη μαστογραφία
- ⇒ **μαγνητική μαστογραφία**, σε ειδικές περιπτώσεις υψηλού κινδύνου.

από τη στιγμή που «μπαίνει» η διάγνωση του καρκίνου του μαστού μέχρι την τελευταία ανάσα της ζωής της, η γυναίκα εκείνη που συναντήθηκε με το νόσημα έχει τον τίτλο: **survivor**

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

**[...] όταν οι ποιητές ομιλούν για το θάνατο,
τον αποκαλούν τόπο «χωρίς στήθη» [...]**

Ramón Gómez de la Serna, Ισπανός συγγραφέας (3/7/1888-12/1/1963)

